

Water in Maassluis

ÓÓK ONDER DE GROND!

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Maassluis

2009-2013

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2009 - 2013

Gemeente Maassluis

projectnr. 195944
revisie 5
4 november 2009

Auteur(s):

B. van Bekkum
K.A.M. Dorn

Opdrachtgever

Gemeente Maassluis
Postbus 55
3140 AB Maassluis

datum vrijgave

25 september 2009

beschrijving revisie 5

Ontwerp vGRP

goedkeuring

B. van Bekkum

vrijgave

R. van Hoek

Samenvatting

Het afvalwatersysteem beschermt:

- de volksgezondheid
- het milieu
- de leefomgeving

Riolering kost:

- geld
- personele capaciteit
- kennis en inzicht

De gemeente Maassluis is het project 'Water in Maassluis' gestart om wateroverlast in de toekomst te voorkomen. Het onderhoud aan de riolering hangt sterk samen met dit project. Een goed rioleringsstelsel draagt bij aan de verbetering van het grondwater en voorkomt wateroverlast, zoals het overstromen van putten (kolken). Daarnaast zorgt de scheiding van regen- en afvalwater voor een meer efficiënte waterzuivering en schonere oppervlaktewater.

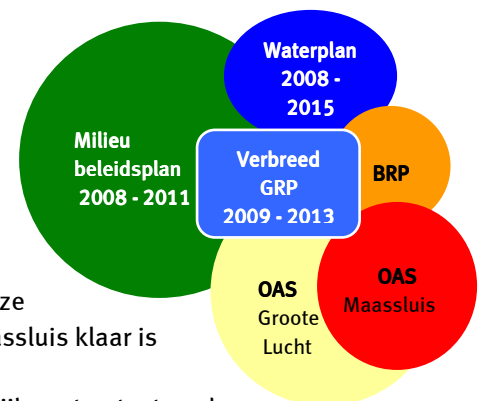
Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan

Voor u ligt het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP) 2009-2013 van de gemeente Maassluis. In dit beleidsplan is beschreven hoe Maassluis invulling geeft aan haar gemeentelijke watertaken. Voor een gemeente is het belangrijk om over een goed en actueel vGRP te beschikken. De gemeente Maassluis voldoet hiermee aan de verplichtingen volgens de wet Milieubeheer en de nieuwe wet verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken. Daarnaast geeft het vGRP een duidelijk beeld van toekomstige inspanningen en investeringen voor het beheer en onderhoud van het afvalwatersysteem.

Toekomst

Naast het vGRP beschikt de gemeente Maassluis over nog een aantal andere plannen die betrekking hebben op het stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater binnen de gemeentegrenzen: het Milieubeleidsplan 2008-2011, Waterplan 2008-2015, basisrioleringsplan uit 2005 en een tweetal optimalisatiestudies voor het afvalwatersysteem. Deze plannen zorgen er samen met het vGRP voor dat Maassluis klaar is voor de toekomst voor wat betreft het waterbeheer.

Samen met het Hoogheemraadschap van Delfland, Rijkswaterstaat en de provincie Zuid-Holland werkt de gemeente Maassluis aan de uitvoering van deze plannen.

Hoofddoelen vGRP

In de afgelopen planperiodes is een start gemaakt met het inspecteren van de riolering voor de volgende planperiode ten behoeve van beheer en onderhoud. Op basis van deze inspecties kan worden aangenomen dat de vervangingscyclus opgevoerd moet worden en zijn de volgende hoofddoelen voor dit vGRP naar voren gekomen:

- **Inzicht**
Aan het eind van de planperiode van dit vGRP moet er voor 100% inzicht zijn in het bestaande rioolstelsel. Dit betekent dat het rioolstelsel volledig geïnspecteerd is en dat deze inspecties zijn verwerkt en geïnterpreteerd en dat het functioneren van het rioolstelsel bekend is.
- **Organisatie**
Aan het eind van de planperiode van dit vGRP moet de gemeentelijke organisatie de taken die voortkomen uit inspecties, het grootschalig onderhoud en nieuwe projecten aan kunnen. Dit betekent dat er een slagvaardige en flexibele organisatie staat.
- **Geen achteruitgang**
De komende planperiode mag de staat van het riool niet achteruit gaan. Dit houdt in dat er gemiddeld twee kilometer aan rioolvervanging per jaar moet worden uitgevoerd.

Doelen per aandachtsgebied

Het vGRP heeft betrekking op een aantal aandachtsgebieden, namelijk het stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Hieronder staan de doelen per aandachtsgebied beschreven:

Stedelijk afvalwater

De gemeente Maassluis verzamelt en transporteert het stedelijk afvalwater tegen de laagst mogelijke (maatschappelijke) kosten. Dit bereiken we door een goede samenwerking met partijen. Zowel binnen als buiten de eigen organisatie. Ook gaan we innovatief om met de beschikbare middelen. Verder dient de invloed van het gemeentelijk afvalwatersysteem (rioolstelsel) op het oppervlaktewater (bijv. sloten) tot een minimum beperkt te zijn en te blijven.

Hemelwater

Hemelwater, zoals regen, is schoon water. Het transporteren en zuiveren ervan is onnodig en kostenverhogend. De inzameling en het transport van hemelwater wordt op termijn dan ook gescheiden van het afvalwater. De scheiding van afval- en hemelwater wordt toegepast wanneer delen van het riool vervangen (moeten) worden. Bij de aanleg van nieuwe wegen wordt in de ontwerpfase al rekening gehouden met gescheiden waterafvoer. Doelstelling is om voor 2025 bij 25% van de verharde wegen dit systeem te hebben toegepast.

Grondwater

De gemeente Maassluis informeert en adviseert haar inwoners over mogelijke overlast van grondwater, hoe de overlast voorkomen en/of verholpen kan worden en hoe verantwoordelijkheden liggen. Heeft het grondwaterprobleem bijvoorbeeld een bouwkundige oorzaak, dan is de burger zelf aan zet. Wel kunnen burgers met alle grondwaterproblemen bij de gemeente terecht. Samen met het Hoogheemraadschap van Delfland bekijkt de gemeente dan bij welke instantie het probleem thuis hoort.

Oppervlaktewater

Samen met het Hoogheemraadschap van Delfland heeft de gemeente Maassluis afspraken gemaakt om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren. Gezamenlijk is een pakket aan maatregelen en onderzoeken opgesteld.

Naast het dagelijkse beheer van het afvalwatersysteem heeft de gemeente Maassluis samen met het Hoogheemraadschap van Delfland voor de komende periode de volgende speerpunten bepaald:

- Gescheiden inzamelen van (afval)waterstromen bij nieuwbouw en rioolrenovatie
- Planmatig beheer van de aanwezige voorzieningen
- Opzetten van de projectorganisatie: Ingenieursbureau Maassluis
- Inventariseren van de kwaliteit van het rioolstelsel
- Aansluiten van de laatste ongerioleerde panden (woonboten)
- Vervangen van tien kilometer (zeer slechte kwaliteit) riolering
- Uitvoeren van afgesproken maatregelen in het Waterplan 'Water in Maassluis'.

Om te zorgen dat het niet alleen bij plannen blijft zijn drie zaken een vereiste: tijd, geld en een adequate organisatie. Om te waarborgen deze drie vereisten geen belemmerende factor worden, is een raming van de benodigde personeelsformatie en benodigde investeringen onderdeel van dit vGRP.

Wijkgerichte aanpak

Het beheer van de openbare ruimte wordt in de toekomst integraal aangepakt. Onderhoud van de riolering wordt tegelijkertijd met het onderhoud aan wegen, ondergrondse infrastructuur, openbare verlichting en groen in één project aangepakt; een zogenaamde gehele (her)inrichting van de wijk. Deze aanpak werkt kostenbesparend en de overlast door werkzaamheden blijft beperkt tot één bepaalde periode.

Deze wijkgerichte aanpak vraagt een andere organisatiestructuur dan nu binnen Stadsontwikkeling (Ruimtelijke Ordening Verkeer en Milieu, Ontwikkelingsbedrijf Maassluis en Ingenieursbureau Maassluis) aanwezig is. Het beheer en onderhoud vindt namelijk niet meer plaats per discipline, maar per wijk of project. De periode 2009-2013 wordt gebruikt om de organisatie om te vormen naar de wijkgerichte aanpak.

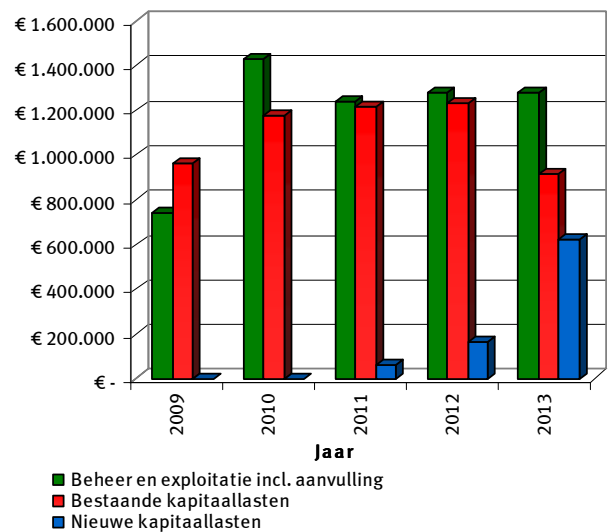
Personele bezetting

Aan de hand van het benodigde onderhoud aan het afvalwatersysteem en de aanvullende maatregelen en onderzoeken is op basis van landelijke richtlijnen een raming gemaakt van het soort werkzaamheden en de hiervoor benodigde tijd. Door het verschuiven van taken en de te vormen projectorganisatie ligt de werkdruk de komende planperiode bij Stadsontwikkeling. Om deze werkdruk op te vangen is meer personeel nodig. De bezetting bij de dienst Stadsontwikkeling stijgt hiermee met 1,4 fte naar 3,2 fte.

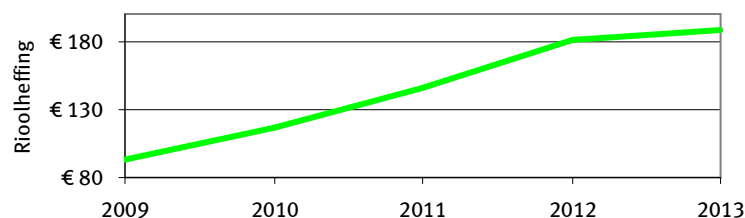
Financiering

Het vGRP raamt de rioleringsuitgaven in de planperiode op circa € 12,3 miljoen exclusief B.T.W. (prijspeil 2009). Om de werkzaamheden aan beheer en onderhoud van het afvalwatersysteem te bekostigen, mogen gemeenten een belasting heffen, de zogeheten rioolheffing. De gemeente Maassluis heeft ervoor gekozen om met de rioolheffing alle uitgaven ten behoeve van het afvalwatersysteem te dekken. Dit betekent een aanzienlijke stijging van de rioolheffing per aansluiting: € 180,- tot € 190,- in 2014 en een gelijkmatige stijging in de periode na dit GRP.

Kosten

Voor de financiering van dit plan zijn vier verschillende scenario's uitgewerkt. De voorkeur gaat uit naar het vierde scenario: een gelijkmatige stijging van de lasten. De kosten die de gemeente Maassluis maakt voor het uitvoeren van haar gemeentelijke watertaken worden hiermee gedekt. Maassluis hanteert hierbij een 100% kostendekkende rioolheffing. In onderstaand figuur is de stijging van de rioolheffing weergegeven.

Communicatie

De uitvoering van het vGRP heeft gevolgen voor de inwoners van Maassluis. Zo zal er een verhoging van de rioolheffing komen en zullen er straten opgebroken moeten worden. Tijdige en volledige communicatie voorkomt onduidelijkheid.

Er is een communicatieplan opgesteld. Het communicatieplan sluit aan op het communicatietraject van het Waterplan. De twee verschillende communicatietrajecten zullen elkaar aanvullen en versterken. In de communicatie over het onderwerp 'Riool en Water in Maassluis' wordt voor het vGRP gericht op de thema's:

- Waar wordt de rioolheffing voor gebruikt;
- Waarom stijgt de rioolheffing;
- Goed gebruik van het riool;
- Communicatie rond projecten.

Voor elk thema zijn verschillende communicatie middelen die gebruik zullen worden.

Inhoud		Blz.
	Samenvatting	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doelstelling	2
1.3	Reikwijdte	2
1.4	Geldigheidsduur	4
1.5	Procedure	4
1.6	Leeswijzer	4
2	De situatie anno 2009	5
2.1	Een terugblik op het GRP 2003 - 2008	5
2.2	Het afvalwatersysteem	6
2.2.1	<i>Overzicht aanwezige voorzieningen</i>	6
2.2.2	<i>Afvoerstructuur</i>	8
2.2.3	<i>Kwaliteit voorzieningen</i>	9
2.3	Resumé	9
3	De gewenste situatie	10
3.1	Beleidskader overige overheden	10
3.2	De gewenste situatie beschreven	12
3.3	De gewenste situatie in doelen en functionele eisen	14
3.4	Resultaat toetsing van de gewenste situatie aan de huidige situatie	15
3.5	Resumé	16
4	De opgave	17
4.1	Aanleg bij nieuwbouw	17
4.2	Beheer en optimalisatie bestaand afvalwatersysteem	17
4.2.1	<i>Jaarlijks terugkerende maatregelen</i>	18
4.3	Het resultaat	24
4.4	Resumé	25
5	Personeel & Organisatie	26
5.1	Huidige personeelsformatie	26
5.2	Benodigde personeelsformatie	26
5.3	Projectorganisatie	27
5.4	Resumé	27
6	Financiering	28
6.1	Uitgaven	28
6.2	Inkomsten	28
6.3	Financieringsplan	29
6.4	Scenario's	29
6.5	Vergelijking GRP 2003-2007 en vGRP 2009-2013	30

Bijlagen:

Bijlage 1:	Literatuurlijst
Bijlage 2:	Verklarende woordenlijst en gebruikte afkortingen
Bijlage 3:	Evaluatie GRP 2003 - 2008
Bijlage 4:	Ouderdom en kwaliteit vrij vervalriolering
Bijlage 5:	Toelichting op de schadecategorieën conform NEN 3398
Bijlage 6:	Beleid overige betrokken overheden en gemeentelijke plannen
Bijlage 7:	Reacties betrokken overheden op het vGRP
Bijlage 8:	Doelen, functionele eisen, maatstaven en meetmethoden
Bijlage 9:	Toetsing van de gewenste doelen aan de huidige situatie
Bijlage 10:	Overzicht van maatregelen afkomstig uit het waterplan
Bijlage 11:	Bepaling benodigde personeelsformatie
Bijlage 12:	Meerjarig kostenoverzicht
Bijlage 13:	Financieringsplan
Bijlage 14:	Onderbouwing meterprijs riool

Tekeningen:

Tekening A:	Overzicht jaar van aanleg
Tekening B:	Overzicht geïnspecteerde riolering
Tekening C:	Overzicht verwachte restlevensduur van de riolering
Tekening D:	Overzicht lozingswerken
Tekening E:	Overzicht bemalingsgebieden

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor u ligt het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) van de gemeente Maassluis voor de periode 2009 - 2013. Het vGRP is opgesteld door Ingenieursbureau Maassluis in samenspraak met ingenieursbureau Oranjewoud, het Hoogheemraadschap van Delfland, de Provincie Zuid Holland en Rijkswaterstaat.

Riolering beschermt:

- volksgezondheid
- milieu
- leefomgeving

Riolering kost:

- geld
- personele capaciteit
- kennis en inzicht

Riolering is voor menig een vanzelfsprekendheid. Pas wanneer de riolering niet goed functioneert, staat men stil bij de uitgebreide zorg die de gemeente draagt voor het rioolstelsel, de maatregelen die zij treft om het milieu zo min mogelijk te belasten, de volksgezondheid te beschermen en wateroverlast te voorkomen. De gemeente Maassluis erkent het belang van een goed functionerend rioolstelsel en heeft beleid geformuleerd om het goed functioneren van het stelsel nu en in de toekomst te kunnen garanderen.

Het opstellen van een vGRP is niet vrijblijvend. In de Wet milieubeheer (Wm) artikel 4.22 is vastgesteld dat de gemeente verplicht is een vGRP op te stellen dat tenminste het volgende bevat:

1. Een overzicht van de in de gemeente aanwezige voorzieningen voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater, evenals de inzameling en verdere verwerking van afvloeiend hemelwater en maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken en een aanduiding van het tijdstip, waarop die voorzieningen naar verwachting aan vervanging toe zijn;
2. Een overzicht van de in de door het plan bestreken periode aan te leggen of te vervangen voorzieningen;
3. Een overzicht van de wijze waarop de voorzieningen worden of zullen worden beheerd;
4. De gevolgen voor het milieu van de aanwezige voorzieningen;
5. Een overzicht van de financiële gevolgen van de in het plan aangekondigde activiteiten.

Voorheen werd in de Wet milieubeheer alleen de zorgplicht van de gemeente met betrekking tot afvalwater geregeld. Met het van kracht worden van de Wet Verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken op 1 januari 2008 heeft de gemeente ook de zorg over grond- en hemelwater. Vanaf 1 januari 2008 geldt een overgangperiode van 5 jaar, waarin gemeenten hun GRP met de nieuwe zorgplichten kunnen verbreden. Met dit vGRP geeft de gemeente Maassluis invulling aan haar zorgplichten en voldoet daarmee aan haar eerder genoemde verplichting.

1.2 Doelstelling

Doelstelling verbreed GRP Maassluis

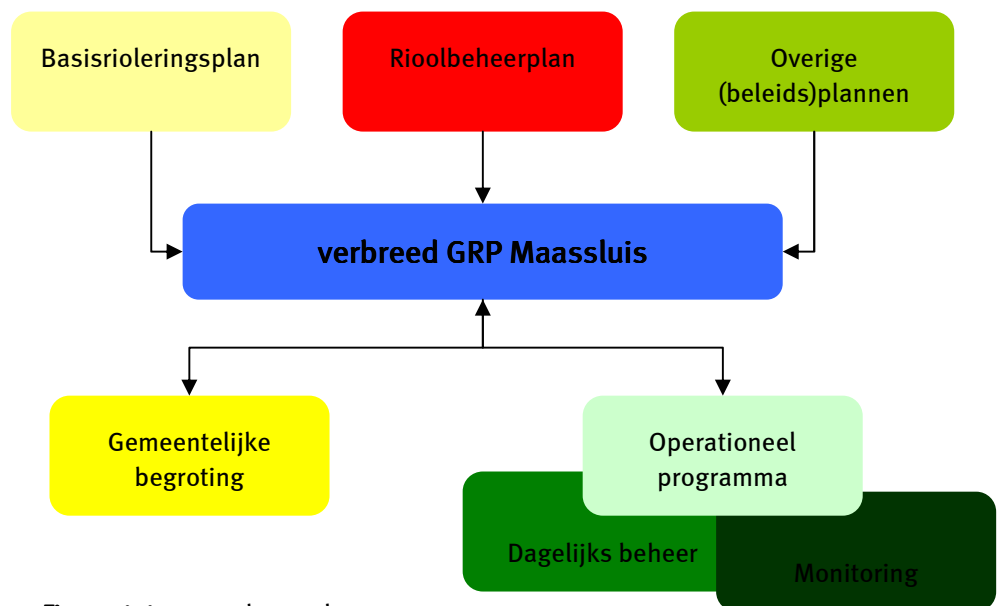
Het verbrede GRP beschrijft de beleidsvoornemens en maatregelen voor het afval-, hemel- en grondwater in Maassluis voor de periode 2009-2013.

Het verbreed GRP vertaalt de voorgenomen maatregelen in een kostendekkingsplan en geeft aan welke gevolgen dit heeft voor de rioolheffing.

Het verbreed GRP moet een breed gedragen beleidsstuk zijn, zowel in de gemeentelijke organisatie als bij de externe partijen die belang hebben bij een adequate rioleringszorg in gemeente Maassluis.

Het vGRP is geen doel op zich, maar een strategisch en beleidsmatig planningsinstrument. In het vGRP wordt de samenhang tussen de doelstellingen en de verschillende activiteiten op het gebied van de afval-, hemel-, en grondwaterzorgplicht en de daarvoor benodigde middelen verduidelijkt en vastgesteld.

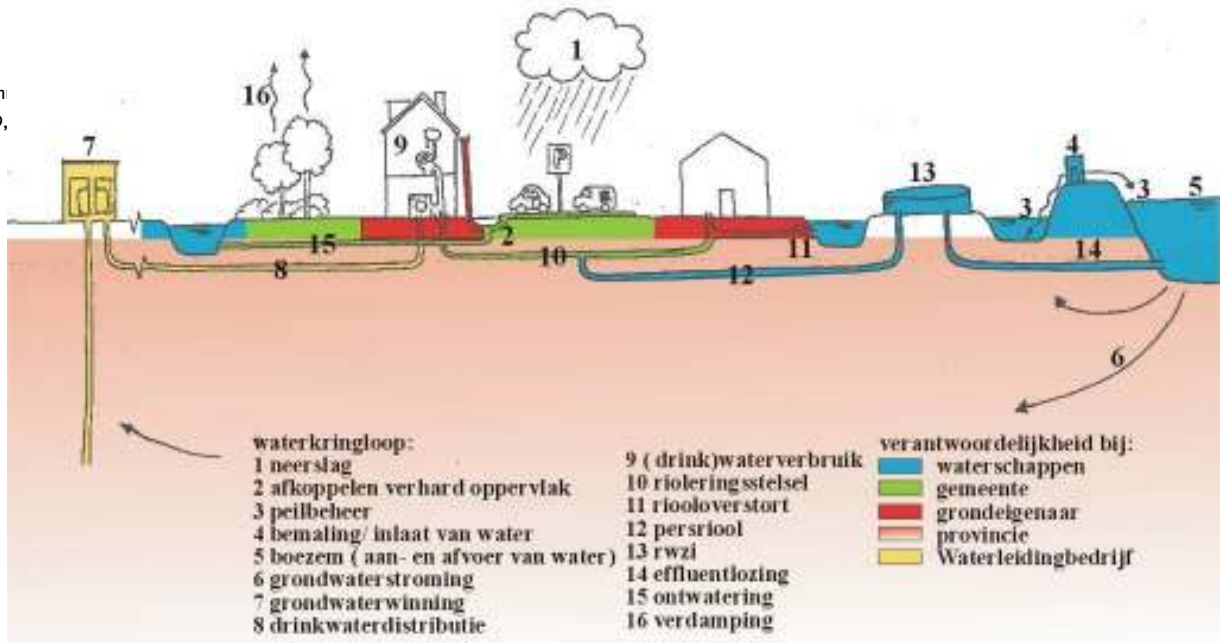
In dit vGRP is de huidige situatie van de riolering beschreven, zoals die ontstaan is na uitvoering van het rioleringsbeleid van de afgelopen periode. Na de evaluatie worden de doelstellingen geactualiseerd en indien nodig op basis van de evaluatie bijgesteld of aangevuld. Als niet aan de doelstelling wordt voldaan, is in het vGRP aangegeven op welke wijze die doelen bereikt kunnen worden. De strategie voor de komende planperiode wordt uitgewerkt in concrete maatregelen. Van deze maatregelen worden de personele en financiële consequenties in beeld gebracht. De reikwijdte van deze maatregelen is in het vGRP aangegeven. Het vGRP vormt daarmee de verbindende schakel tussen de gemeentelijke begroting, de maatregelen uit diverse rioolplannen en het beheer van de riolering (Rioolbeheerplan). Een nadere uitwerking van de in het vGRP beschreven strategie zal jaarlijks plaatsvinden in Operationele Programma's (OP's). In figuur 1.1 wordt de samenhang tussen deze planvormen weergegeven.

Figuur 1.1: samenhang planvormen

1.3 Reikwijdte

De komst van de wet gemeentelijke watertaken en de nieuwe zorgplichten voor hemelwater en grondwater betekent niet dat de gemeente verantwoordelijk is voor alle facetten binnen het watersysteem. Op een bepaald punt valt de waterketen onder de verantwoordelijkheid van een derde partij. Deze partij bestaat uit de provincie Zuid-Holland, Rijkswaterstaat, Hoogheemraadschap van Delfland of de burger. In figuur 1.2 is schematisch weergegeven wat er binnen de reikwijdte van de gemeentelijke watertaken én dus dit vGRP valt en wanneer een derde partij hiervoor verantwoordelijk is.

Figuur 1.2 Reikwijdte gemeentelijke watertaken gemeente maassluis

De Wet milieubeheer, de Wet verontreiniging oppervlaktewater, de Gemeentewet en de Wet op de waterhuishouding bepalen elk voor een deel wat de gemeenten bij de gemeentelijke watertaken *moeten doen* en hoe ze het *moeten organiseren*. Onderstaand schema toont op hoofdlijn de taken en verplichtingen van de betrokkenen.

grondeigenaar (particulier)	De grondeigenaar is verantwoordelijk voor de staat van zijn woning en perceel. De grondeigenaar is ook zelf verantwoordelijk voor het op eigen perceel treffen van maatregelen voor de inzameling en afwatering. Hieronder vallen ook maatregelen tegen eventuele grondwateroverlast. Het ingezamelde rioolwater dient de perceelseigenaar af te voeren naar het hoofdriool. Hier gaat de verantwoordelijkheid over naar de gemeente. De particulier is vooralsnog eigenaar van de huisaansluiting.
gemeente Maassluis	Vanaf de hoofdleiding verzorgt de gemeente de inzameling en het transport van het rioolwater (rioleringbeheer). Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor de ontwatering van openbaar gebied. Als onderdeel hiervan onderhoudt de gemeente een deel van het oppervlaktewater en is verantwoordelijk voor een deel van het vaarwegbeheer. De gemeente draagt daarnaast zorg voor inrichting en beheer van gebieden en de integratie met andere beleidsterreinen. Het wenselijk de aansluitverordening aan te passen en vanaf de erfgrans de inzameling en het transport van het rioolwater te verzorgen.
Hoogheem- raadschap van Delfland	Het Hoogheemraadschap van Delfland zorgt voor schoon water, voldoende water en veiligheid. Dit betekent dat zij zorg draagt voor de waterkering, de aan- en afvoer van water, het peilbeheer, het zuiveren van rioolwater, het oppervlaktewater kwaliteitsbeheer en het gedelegeerd vaarwegbeheer.
Provincie Zuid- Holland	De provincie Zuid-Holland formuleert het overall beleid (RO en Water) en is verantwoordelijk voor het beheer van het diepe grondwaterbeheer, het aanwijzen van de zwemwaterlocaties en is vaarwegbeheerder van de belangrijke vaarroutes.
Rijk	Het Rijk bepaalt de hoofdlijnen van het landelijke beleid voor waterbeheer. Rijkswaterstaat is het bevoegd gezag als het gaat om lozingen op de Nieuwe Waterweg.

1.4 Geldigheidsduur

Dit vGRP is opgesteld voor een periode van 5 jaar. Als planperiode is de periode gehanteerd van 2009 tot en met 2013. Een periode van 5 jaar geeft voldoende ondersteuning voor de concrete uitvoering van de maatregelen zonder dat direct allerlei beleidslijnen veranderen. Tevens kan voor een dergelijke periode een overzichtelijk beeld geschetst worden van de benodigde middelen en financiering, tevens wordt een doorkijk gemaakt naar de benodigde financiën op de lange termijn (50 jaar).

1.5 Procedure

Vanuit de Wet milieubeheer is het verplicht om tenminste de volgende partijen bij het planproces van het GRP te betrekken:

- beheerder van de zuiveringstechnische werken;
- beheerder van het ontvangend oppervlaktewater;
- gedeputeerde staten.

Het vGRP is opgesteld door ingenieursbureau Maassluis in samenspraak met het Hoogheemraadschap van Delfland, Provincie Zuid Holland, Rijkswaterstaat en ingenieursbureau Oranjewoud. Ten aanzien van het opstellen van het plan is de volgende procedure aangehouden:

- De gemeente stelt aanwezige informatie ter beschikking aan Oranjewoud;
- Door de gemeente zijn, na consult van het Hoogheemraadschap van Delfland, Provincie Zuid Holland, Rijkswaterstaat en Oranjewoud, de beleidsdoelstellingen voor de looptijd van het vGRP vastgesteld;
- Het concept-ontwerp vGRP is opgesteld;
- Het concept-ontwerp vGRP is aangevuld met de kostendekkingsberekening en aangepast tot het ontwerp GRP;
- Het ontwerp vGRP wordt aangeboden aan het college en de eventuele aanpassingen die hieruit volgen worden verwerkt;
- Het ontwerp vGRP wordt ter toetsing aangeboden aan het Hoogheemraadschap van Delfland, Provincie Zuid Holland en Rijkswaterstaat;
- Het definitieve vGRP, waarin de opmerkingen van de externe toetsende instanties en het College zijn verwerkt, wordt ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden;
- Het definitieve vGRP wordt door de gemeenteraad vastgesteld en aan de betrokken instanties aangeboden.

1.6 Leeswijzer

De wetgever laat de verantwoordelijkheid voor de wijze waarop en de mate van detail waarmee het vGRP wordt opgesteld over aan de gemeente. Het voorliggende plan bevat, conform de 'Leidraad Riolerings', de onderstaande onderdelen:

- Een evaluatie van het uitgevoerde beleid in de afgelopen planperiode;
- Een omschrijving van de gewenste situatie in de vorm van doelen, functionele eisen, maatstaven en meetmethoden;
- Een toetsing van de huidige situatie aan de nieuwe doelen;
- Een strategie om van de huidige situatie tot de gewenste situatie te komen;
- Een beschrijving van de benodigde personele en financiële middelen om de strategie uit te voeren.

Om recht te doen aan de drie verschillende zorgplichten zijn bovengenoemde onderdelen verwerkt in de volgende hoofdstukindeling:

- Hoofdstuk 2: De situatie anno 2009
- Hoofdstuk 3: De gewenste situatie: doelen, huidige situatie en strategie
- Hoofdstuk 4: De opgave
- Hoofdstuk 5: Personeel & Organisatie
- Hoofdstuk 6: Financiering

2 De situatie anno 2009

2.1 Een terugblik op het GRP 2003 - 2008

Het vorige GRP is opgesteld voor de periode 2003 tot en met 2007. Zijn de doelstellingen, maatregelen en ambities van dit GRP gerealiseerd? Waren er afwijkingen of tegenvallers? Resteren er nog acties? Om hier inzicht in te krijgen is in het kader van dit GRP de rioleringszorg in de voorgaande periode geëvalueerd. De uitkomsten zijn beschreven in het evaluatierapport (bijlage 3). Hieronder zijn enkele kernpunten uit de evaluatie opgesomd:

In het GRP 2003 - 2007 had de gemeente de volgende speerpunten:

- Het voldoen aan de basisinspanning, het terugbrengen van de vuiluitwerp;
- Het aansluiten van de nog niet gerioleerde panden;
- Geen overlast veroorzaken voor de omgeving;
- Effectief rioleringsbeheer;
- Voorkomen dat schoon water in de riolering wordt gemengd met afvalwater.

Resultaten:

Om te voldoen aan de basisinspanning heeft de gemeente Maassluis o.a. een bergbezinkbassin met een inhoud van 3.700 m³ aan de Merellaan geplaatst. Hiermee was een investering gemoeid ongeveer € 2,7 miljoen. Daarnaast is bekend welke aanpassingen er aan de hoofdgemalen dienen te worden uitgevoerd, om volledig aan de basisinspanning te kunnen voldoen.

Het riool is vervangen in de straten Mackayplein, Keucheniusstraat, Zandpad-Taanstraat, de Bilderdijklaan, Jokweg,]Nieuwstraat-Zuidelijk, Reriusplein en de Potgieterstraat. Gedeeltelijk is het riool vervangen in de straten Wipperspark, Staringstraat, Bekkerslaan, Zuidvliet en Troelstraweg.

Van drie gemalen is de pompkelder gerenoveerd als gevolg van aantasting van het beton. Ook zijn van deze gemalen de pompen vervangen. Het gemaal Jokweg is ook gerenoveerd, het vervangen van de pomp was echter nog niet noodzakelijk.

De afgelopen periode zijn de ongerioleerde lozingen grotendeels gesaneerd. Alleen twee woonboten lozen hun afval water nog ongezuiverd op het oppervlaktewater, wat in beheer van het Hoogheemraadschap van Delfland is. In overleg met het Hoogheemraadschap van Delfland is besloten om deze twee woonboten samen met het nog te ontwikkelen project Brouwerijstraat in 2010 aan te sluiten.

Onlangs zijn twee bewoonde boten in de buitenhaven ontdekt. Bewoning is in dit gedeelte van de haven niet toegestaan. Het is ook niet duidelijk of er vuilemissie bij deze twee boten plaatsvindt. Deze boten liggen in oppervlaktewater, wat in beheer van Rijkswaterstaat is. In overleg met Rijkswaterstaat wordt bekeken hoe hiermee om te gaan.

Door vertragingen bij de aanleg van nieuwe woningen in de Dijkpolder blijven een aantal tuinbouwbedrijven langer afvalwater lozen op het oppervlakte water dan wenselijk. In het kader van de kaderrichtlijn water dient hier alsnog aandacht aan te worden besteed.

Aandachtspunten

Uit de beheergegevens van de gemeente Maassluis blijkt dat er van 58 kilometer riolering kwalitatieve gegevens beschikbaar zijn. Van ongeveer de helft van het stelsel is de kwaliteit niet in beeld.

In totaal is van de 50 jaar of oudere riolering 33% geïnspecteerd. De belangrijkste waargenomen schadebeelden binnen het aspect stabiliteit zijn aantasting van de betonnen buiswand en scheuren. Naarmate de stabiliteit van het stelsel slechter wordt neemt het gevaar op instorting toe, met alle gevolgen van dien.

Het ingenieursbureau Maassluis heeft de afgelopen periode een structureel personeelstekort gehad, variërend van 0,3 tot 1,3 fte. Hierdoor is, ondanks het uitbesteden van werkzaamheden, werk blijven liggen.

2.2 Het afvalwatersysteem

In deze paragraaf zijn de aanwezige voorzieningen binnen het gemeentelijke afvalwatersysteem van de gemeente Maassluis weergegeven. Daarnaast is ook de kwaliteit van het vrijvalstelsel inzichtelijk gemaakt op basis van inspectieresultaten. Het gemeentelijk afvalwatersysteem is meer dan alleen een verzameling buizen in de grond. Het is een complex systeem bestaand uit leidingen, pompen met en zonder computersturing en tal van veiligheidsmaatregelen zoals overstorten en randvoorzieningen om het afvalwater tijdelijk te bufferen. In het figuur hieronder is een voorbeeld van een gemengd stelsel weergegeven.

Figuur 2.1: Huis- en kolkaansluiting op het gemengd riool met overstort.

2.2.1 Overzicht aanwezige voorzieningen

Het afvalwatersysteem van de gemeente Maassluis bestaat uit circa 104 kilometer. In deze riolering wordt gemengd afvalwater, stedelijk afvalwater (vuilwater) en hemelwater getransporteerd. Het water in het stelsel wordt verpompt 10 hoofdgemalen en 30 secundaire gemalen. Alle Hoofdgemalen en secundaire gemalen zijn voorzien van storingssignalering. De overige gemalen zijn voorzien van een visuele storingssignalering, bestaande uit een rode lamp op de apparatuurkast.

In Maassluis ligt momenteel circa 7 kilometer drukriolering, waarop 62 pompen zijn aangesloten. Via drukriolering wordt in principe alleen vuilwater ingezameld. In de

gemeente Maassluis is één persleiding aanwezig, waarmee schoon water wordt getransporteerd. Deze komt op termijn waarschijnlijk te vervallen.

Artikel 4.22 Wet Milieubeheer

Een van de verplichtingen uit art. 4.22 Wm is 'een overzicht van de in de gemeente aanwezige voorzieningen voor het transport van stedelijk afvalwater, alsmede de inzameling en verdere verwerking van afvloeiend hemelwater en maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken en een aanduiding van het tijdstip waarop die voorzieningen naar verwachting aan vervanging toe zijn.

Een gedetailleerde beschrijving van de systeemopzet van het rioleringsstelsel in de gemeente Maassluis is opgenomen in het basisrioleringsplan en het rioolbeheersysteem. Onderstaand schema toont een samenvatting. In Bijlage D zijn de lozingswerken op tekening weergegeven. Dit overzicht heeft als peildatum januari 2009.

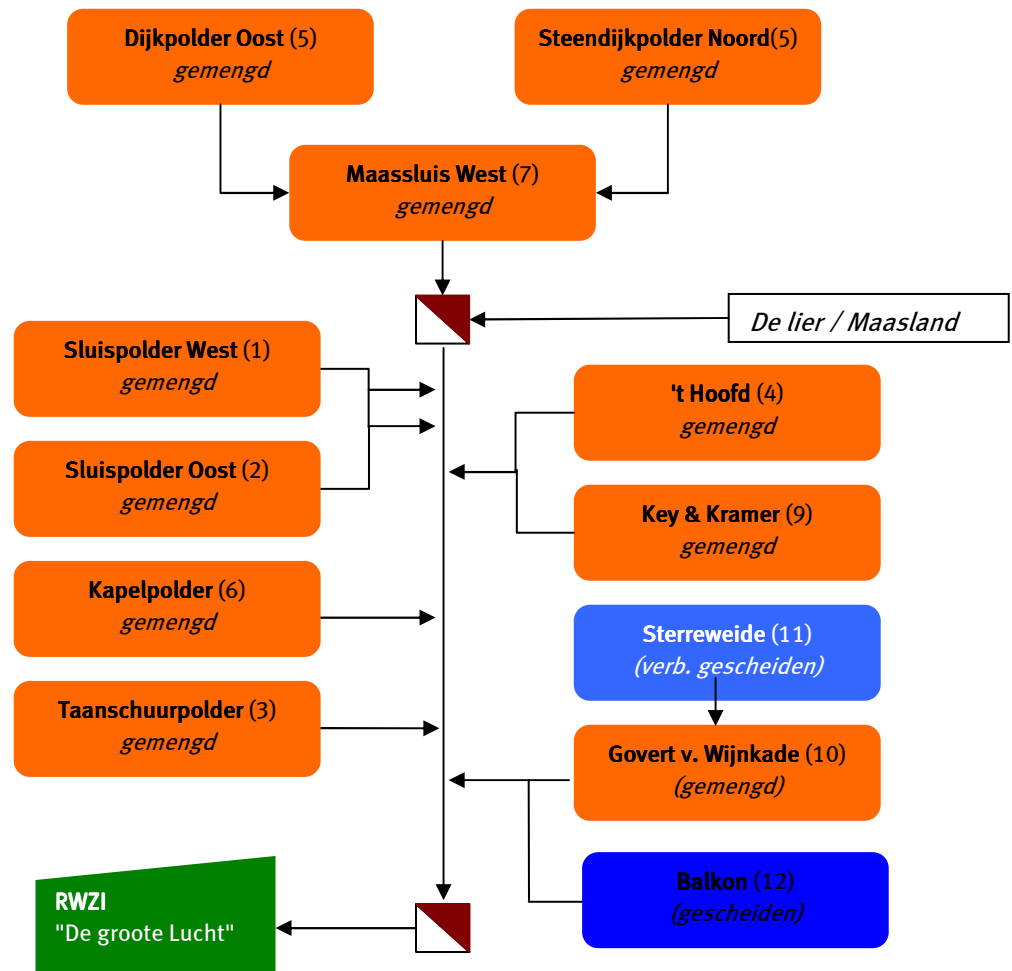
object	eenheid	aantal/hoeveelheid
rioolaansluitingen:		
woningen	st.	14.025
woonboten (nog niet aangesloten)	st.	4
bedrijven	st.	837
straatkolken	st.	13.500
trottoirkolken	st.	3.500
vrijerval riolering:		
gemengd riool	m ¹	85.539
vuilwaterriool	m ¹	7.093
regenwaterriool	m ¹	10.950
rioolgemalen		
hoofdgemalen	st.	10
secundaire gemalen	st.	30
persleidingen	km	-
drukriolering:		
pompunits	st.	62
drukriolering	km	7
overstorten en randvoorzieningen:		
overstorten - gemengd riool	st.	18
overstorten - verbeterd gescheiden	st.	2
Hemelwateruitlaat	st.	11
randvoorzieningen	st.	1

Tabel 2.2 Overzicht aanwezige voorzieningen, peildatum: januari 2009

2.2.2 Afvoerstructuur

Maassluis heeft 12 rioleringsdistricten waarbinnen het afvalwater (ook vanuit de buitengebieden) verzameld wordt. Drie rioleringsdistricten lozen hun afvalwater in de pompkelder van eindgemaal “Merellaan” van het Hoogheemraadschap van Delfland. Het gemaal “Merellaan” verpompt het hier verzamelde afvalwater vervolgens via een persleiding in oostelijke richting naar rioolgemaal “Maassluis” van het Hoogheemraadschap. Het afvalwater uit de 9 overige rioleringsdistricten wordt op vijf plaatsen direct in de persleiding tussen het gemaal “Merellaan” en “Maassluis” geïnjecteerd. Door deze direct inprikkende rioolgemalen zijn het rioelstelsel van Maassluis en het transportsysteem van Delfland nauw met elkaar verweven. Handelen in het ene stelsel heeft doorgaans direct invloed op het functioneren van het andere stelsel.

Voor de beeldvorming is in figuur 2.3 de afvoerstructuur van het stedelijk afvalwater schematisch weergegeven. In Bijlage E zijn deze op kaart weergegeven.

Figuur 2.3: afvoerstructuur stedelijk afvalwater

De districten 2, 6 en 7 hebben grotendeels een gemengd rioelstelsel. Een klein deel van deze districten is echter uitgevoerd als verbeterd gescheiden stelsel. Het deel van het stelsel wat verbeterd gescheiden is uitgevoerd injecteert in het gemengde stelsel van het betreffende gebied.

2.2.3 *Kwaliteit voorzieningen*

Vrijverval riolering

In totaal is 34 kilometer van het vrij vervalstelsel geïnspecteerd. Dit betekent dat van 33% van het stelsel de kwaliteit bekend is. Gelijk als in de Benchmark riolering worden in dit vGRP de schadecategorieën waterdichtheid, stabiliteit en afstroming gehanteerd. De beoordeling van de vrij vervalriolering op de bovengenoemde aspecten in relatie tot de ouderdom vindt in bijlage 4 plaats. Een nadere toelichting op de schadecategorieën en welke schade beelden hieronder vallen is te vinden in bijlage 5. Op de tekeningen A, B en C zijn het jaar van aanleg, het inspectiejaar en de verwachte restlevensduur weergegeven.

Concluderend kan worden gesteld dat er weinig bekend is over de toestand van de riolering. Van de 34 kilometer riolering waar de staat wel van bekend is, is de kwaliteit zorgwekkend.

Pompen en gemalen

De pompen en gemalen binnen het afvalwatersysteem worden ieder jaar geïnspecteerd. Gedurende deze inspectie worden eventuele mankementen direct verholpen. Aan de hand van de jaarlijkse inspectierapporten kan worden verondersteld dat deze in een goede staat verkeren. Van de gemalen Weverskade, G. van Wijnkade, 't Hoofd van Heelstraat en Steendijkpolder is bekend dat deze aan vervanging toe zijn.

2.3 **Resumé**

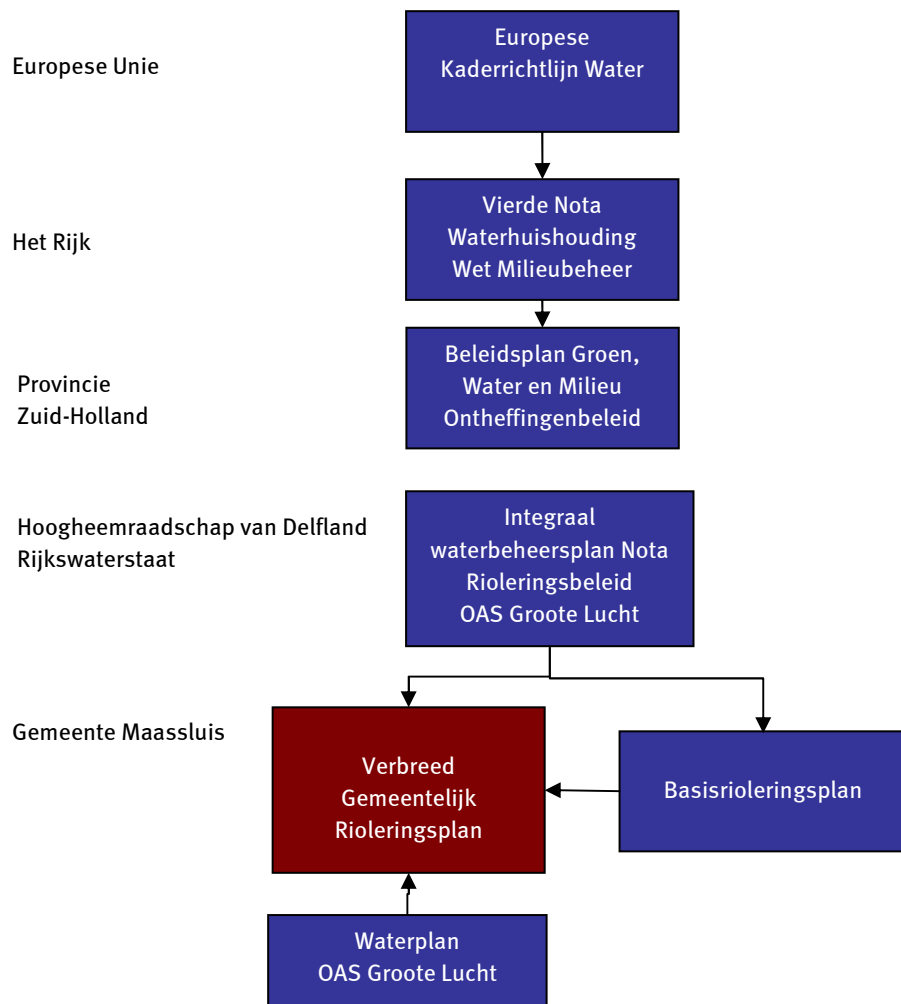
Het afvalwatersysteem heeft een totale lengte van ongeveer 104 kilometer en heeft een vervangingswaarde van ongeveer 62,5 miljoen, de randvoorzieningen niet meegerekend. De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in het optimaliseren van het afvalwatersysteem. Zo zijn de ongerioleerde panden grotendeels op de riolering of een IBA aangesloten en is in vijf straten de riolering vervangen. Bij alle gerealiseerde grote nieuwbouwprojecten worden de (afval)waterstromen gescheiden ingezameld.

De afgelopen periode is structureel minder riolering geïnspecteerd dan gepland, waardoor de kwaliteit van het stelsel onvoldoende inzichtelijk is. Een groot deel van de wel geïnspecteerde riolering is oud en van een zorgwekkende kwaliteit.

3 De gewenste situatie

3.1 Beleidskader overige overheden

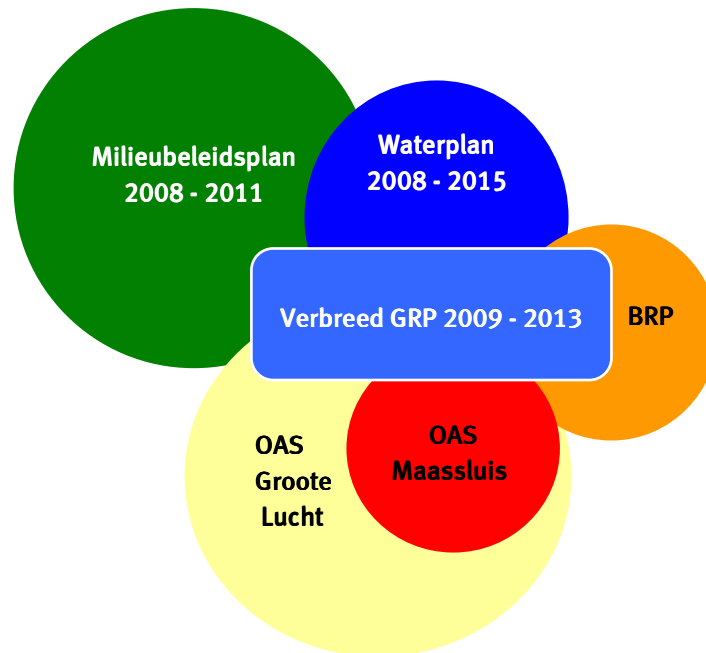
De wet milieubeheer geeft aan dat bij de voorbereiding van het vGRP van Maassluis het Hoogheemraadschap van Delfland, Rijkswaterstaat en de provincie Zuid-Holland betrokken moeten worden. Hiervoor is overleg gevoerd met deze overheden. Dit proces is afgerond door toezending van het vGRP aan deze overheden met het verzoek om op het vGRP van Maassluis te reageren. De reacties van desbetreffende instanties zijn opgenomen in bijlage 7. Tevens is in de bijlage aangegeven op welke wijze het commentaar in het vGRP verwerkt is. De provincie Zuid-Holland heeft uiteindelijk wel aanwijsbevoegdheid. In figuur 3.1 zijn de relaties van het GRP met andere plannen van de overheid op rijks-, provinciaal en regionaal niveau die van invloed zijn op dit vGRP weergegeven.

Figuur 3.1: Relatie GRP met plannen overige overheden.

Voor een gedetailleerde omschrijving van de betrokken beleidsregels wordt verwezen naar bijlage 6. Daarnaast beschikt de gemeente Maassluis reeds over vijf (beleids)plannen die ook van invloed zijn op de keuzes die binnen dit verbreed GRP

gemaakt worden. In figuur 2.2 zijn de onderlinge raakvlakken van de verschillende plannen geschematiseerd. Een beschrijving van de genoemde gemeentelijke plannen is opgenomen in bijlage 6.

Figuur 2.2: Raakvlakken tussen de verschillende plannen binnen Maassluis

3.2 De gewenste situatie beschreven

Wettelijk kader stedelijk afvalwater:

"De gemeente heeft de zorgplicht voor doelmatige inzameling en transport van stedelijk afvalwater"

Onder stedelijk afvalwater vallen huishoudelijk en/ of bedrijfsafvalwater. Indien hemelwater gemengd wordt met huishoudelijk en/ of bedrijfsafvalwater valt ook dit water onder stedelijk afvalwater.

De gemeentelijke zorgplicht voor stedelijk afvalwater

De gemeente Maassluis streeft naar een doelmatige inzameling en transport van afvalwater tegen de laagst maatschappelijke kosten. De laagst maatschappelijke kosten worden bereikt door samenwerking. In het kader van samenwerking heeft de gemeente, tezamen met het Hoogheemraadschap, een 2-tal optimalisatiestudies afvalwaterketen uitgevoerd. Van haar eigen organisatie, vraagt de gemeente Maassluis een nauwe samenwerking tussen de betrokken disciplines.

Door werkzaamheden aan de riolering af te stemmen met andere werken in de openbare ruimte zoals wegen en groen kunnen de kosten gereduceerd worden. Ook wordt getracht de overlast voor omwonenden tot een minimum te reduceren. Zo wordt bij een rioolvervanging ook de mogelijkheid tot relinen overwogen. Bij het relinen hoeft niet gegraven te worden. Relinen is niet alleen vanuit kosten oogpunt interessant, maar ook brengt het minder overlast voor omwonenden met zich mee, terwijl het functioneren van het desbetreffende riool toch hersteld wordt.

Daarnaast streeft de gemeente naar het tot een minimum beperken van de invloed van het rioelstelsel op het oppervlaktewater. In de volgende paragraaf is de gewenste situatie verwoord in doelen en functionele eisen.

Wettelijk kader hemelwater:

"De gemeente heeft de zorgplicht voor doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater, dat de perceelseigenaar redelijkerwijs niet zelf kan verwerken."

De gemeentelijke zorgplicht voor hemelwater

De gemeente Maassluis hanteert de visie dat inzameling en transport van hemelwater doelmatig en tegen de laagst maatschappelijke kosten plaats moet vinden. Daarnaast stelt de gemeente dat vuile en schone waterstromen ontvlochten moeten worden en/ of blijven. Schoon water hoeft niet gezuiverd te worden. Momenteel wordt een grote hoeveelheid regenwater nog vermengd met het afvalwater. Hierdoor zijn de kosten voor transport naar en zuivering op de RWZI onnodig hoog en wordt het oppervlaktewater, bij overbelasting, vervuild.

De gemeente Maassluis streeft naar het voorkomen van overlast en het beperken van hinder door zware regenval door het water vast te houden, te bergen en af te voeren. Mede door de klimaatverandering (meer regen in korte tijd) ontstaan er problemen met afvoeren van het hemelwater via de riolering. Hierdoor ontstaat water op straat, meestal hinderlijk, soms lijdt het zelfs tot overlast. Tot overlast rekent de gemeente het langdurig en op grote schaal 'water op straat', water in winkels, bedrijven, woningen en tunnels met materiele schade en ernstige belemmering van het (economische) verkeer.

Nieuwe ontwikkelingen worden hydrologisch neutraal opgezet. Bij het hydrologisch neutraal bouwen ontstaat er geen wijziging in de hydraulische belasting van het regionaal oppervlaktewatersysteem door afstromend hemelwater. In de praktijk houdt dit in dat het hemelwater zoveel mogelijk in het gebied zelf wordt vastgehouden in bijvoorbeeld een vijver of andere voorziening. Hierdoor wordt het oppervlaktewater bij hevige regen niet extra belast door het afstromende hemelwater van het nieuwe verhard oppervlak.

Wettelijk kader grondwater:

"Het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Eén en ander voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en deze niet tot de zorg van het waterschap of de provincie behoort."

De gemeentelijke zorgplicht voor grondwater

De gemeente Maassluis heeft haar visie ten aanzien van het grondwater en haar rol hierin in twee sporen vormgegeven. De gemeente maakt onderscheid tussen een bestaande bebouwde situatie en bij een nieuwbouw situatie. Deze situaties worden hieronder nader beschreven.

Bij bestaande bebouwing is samenwerking tussen burger en gemeente hierbij het uitgangspunt. De gemeente heeft de expertise en informeert de burger zo goed als mogelijk over de mogelijkheden en voor handen zijnde technieken. Hierbij werkt de gemeente nauw samen met het Hoogheemraadschap van Delfland. De gemeente Maassluis hanteert als uitgangspunt dat, overlast die veroorzaakt wordt door constructiefouten in bouwwerken van derden (denk aan 'lekke kelders') in relatie tot het grondwater, niet onder de zorgplicht grondwater valt.

Bij nieuw te realiseren bebouwing streeft de gemeente Maassluis ernaar om nadelige gevolgen van grondwater reeds in de ontwikkelingsfase te voorkomen. In de bestemmingsfase wordt de noodzaak van maatregelen onderkent op basis van de watertoets. Belangrijke onderdelen van de watertoets zijn de locatiekeuze, de inrichting van het watersysteem, de bepaling van het bouwpeil en de bouwwijze (eventueel kruipruimteloos bouwen). Ook de inzet van middelen om extreme grondwaterstanden te voorkomen wordt hier beschouwd. In de inrichtingsfase worden de noodzakelijke maatregelen gerealiseerd.

Overlast als gevolg van slecht wegstromend regenwater of het buiten de oevers treden van oppervlaktewater (inundatie) wordt niet onder grondwateroverlast geschaard. Dit zijn zogenoemde incidentele klimatologische extreme omstandigheden. Verder streeft de gemeente Maassluis ernaar om de instroom van grondwater in gemengde en vuilwaterriolen te voorkomen. Zo mogen drainagevoorzieningen niet op de riolering aangesloten worden, tenzij er vanuit waterkwaliteitsoogpunt (bodemvervuiling) geen andere mogelijkheid is. De lozing vanuit bestaande drainage voorzieningen worden op termijn, met inachtneming van het bovenstaande van de riolering afgekoppeld.

3.3 De gewenste situatie in doelen en functionele eisen

De gewenste situatie wordt vastgelegd aan de hand van doelen voor de komende planperiode. *Doelen* zijn de beschrijving van het gewenste systeemgedrag, ofwel de gewenste (ideale) situatie met betrekking tot de toestand en het functioneren van de riolering. Om de doelen te kunnen realiseren, moeten eisen worden gesteld aan de toestand en het functioneren van de riolering (*functionele eisen*). De doelen met de bijbehorende functionele eisen zijn hieronder weergegeven. De verdere invulling van deze functionele eisen middels maatstaven en meetmethoden zijn opgenomen in bijlage 8.

Doel 1: Inzameling van het stedelijk afvalwater

- 1a. Alle percelen waar afvalwater wordt geproduceerd, moeten zijn aangesloten op de riolering, tenzij een doelmatiger alternatief mogelijk en haalbaar is;
- 1b. De objecten moeten in goede staat zijn;
- 1c. Voorkomen van ongewenste lozingen op de vuilwater riolering;
- 1d. Inzicht in de kwaliteit en kwantiteit van bedrijfslozingen.

Doel 2: Transport van het stedelijk afvalwater naar een geschikt lozingspunt

- 2a. De afvoercapaciteit moet op alle plaatsen voldoende en inzichtelijk zijn om bij droog weer het aanbod van afvalwater te kunnen verwerken;
- 2b. De vuiluitworp door overstortingen op oppervlaktewater dient beperkt te zijn. De belasting van het oppervlaktewater vanuit de riolering mag niet zodanig zijn, dat de functie niet kan worden gewaarborgd;
- 2c. De bedrijfszekerheid van gemalen en andere objecten dient in voldoende mate gewaarborgd te zijn;
- 2d. Het afvalwater dient zonder overmatige aanrotting de RWZI te bereiken;
- 2e. De riolering dient zodanig te worden ont- en belucht dat overlast door stank wordt voorkomen;
- 2f. De afstroming van het riool moet gewaarborgd zijn;
- 2g. Veilig oppervlaktewater nabij overstorten van gemengde riolering.

Doel 3: Effectief beheer

- 3a. Toegankelijkheid en beschikbaarheid van de gegevens;
- 3b. Inzicht in de toestand van objecten;
- 3c. Inzicht in de werking van objecten.

Doel 4: Inzameling van hemelwater

- 4a. Het verhard oppervlak binnen het gemeentelijk grondgebied waar hemelwater vrijkomt, en waarvan de particulier redelijkerwijs niet in de verwerking ervan kan voorzien of dat niet direct aangesloten kan worden op oppervlaktewater, moet aangesloten zijn op een gescheiden, verbeterd gescheiden of gemengd rioolstelsel;
- 4b. De instroming in riolen via kolken dient ongehinderd plaats te vinden;
- 4c. De objecten moeten in goede staat zijn;
- 4d. Voorkomen van ongewenste lozingen op de hemelwater riolering;
- 4e. Er dient zoveel mogelijk gebruik te worden gemaakt van duurzame, milieuvriendelijke en niet uitlogende materialen voor verharde oppervlakken die regenwater afvoeren;
- 4f. Het scheiden van waterstromen in huishoudens, bedrijven en industrie dient te worden bevorderd;
- 4g. Schoon regenwater dient indien mogelijk te worden hergebruikt en/of geïnfilteerd in de bodem dan wel afgevoerd te worden middels afwateringssloten.

Doel 5: Verwerking van ingezameld hemelwater

- 5a. De afvoercapaciteit moet voldoende zijn om wateroverlast te voorkomen, uitgezonderd in bepaalde buitengewone omstandigheden;
- 5b. De vuiluitworp door regenwaterlozingen op het grond- en oppervlaktewater dient beperkt te zijn;
- 5c. De afstroming van het riool moet gewaarborgd zijn.

Doel 6: Voorkomen van grondwateroverlast

- 6a. Inzicht in het grondwaterpeil in de gehele gemeente;
- 6b. Vervullen van een loketfunctie omtrent grondwater richting burgers en bedrijven;
- 6c. Structurele grondwaterproblemen worden indien een doelmatige oplossing voor handen is, in samenwerking met de betrokken burgers en andere belanghebbenden aangepakt;
- 6d. Lozingen van afstromend grondwater hebben geen nadelig effect op de waterkwaliteit;
- 6e. Werkzaamheden in de bodem (zonder functieverandering van de bodem) mogen niet leiden tot overlast door een wijziging in de grondwaterstand;
- 6f. Het in goede staat verkeren van de drainerende voorzieningen en het meetnet;
- 6g. De grondwaterstand belemmert de bestemming niet bij nieuwe ontwikkelde gronden vanaf 2008.

3.4 Resultaat toetsing van de gewenste situatie aan de huidige situatie

Als afsluiting van dit hoofdstuk wordt de huidige situatie vergeleken met de gewenste situatie, zoals beschreven in dit hoofdstuk. Indien niet aan de doelen wordt voldaan, wordt in het volgende hoofdstuk een (aangepaste) strategie gegeven om alle doelen te verwezenlijken. Afhankelijk van de grootte van het verschil tussen de huidige en de gewenste situatie zijn de te nemen maatregelen meer of minder ingrijpend.

In bijlage 8 is een compleet overzicht gegeven van de toetsing van de gewenste situatie aan de huidige situatie. De gemeente Maassluis voldoet bij 9 van de 31 functionele eisen niet of niet geheel aan de gewenste situatie. De functionele eis(en) die nog voor verbetering vatbaar zijn worden in Tabel 3.1 kort besproken. Hierbij is ook vermeld waarom de functionele eisen niet voldoen aan de gewenste situatie.

Functionele eis	Toelichting
1b. / 4c. De objecten moeten in goede staat zijn;	Er bestaat van 67% van het stelsel <i>geen</i> inzicht in de toestand. 24% van de geïnspecteerde riolering heeft een waarschuwing voor stabiliteit. Met betrekking tot de waterdichtheid zijn geen significante ingrijpmaatstaven waargenomen.
2b. De vuiluitwerp door overstortingen op oppervlaktewater dient beperkt te zijn. De belasting van het oppervlaktewater vanuit de riolering mag niet zodanig zijn, dat de functie niet kan worden gewaarborgd;	De gemeente voldoet nog niet aan de basisinspanning.
2f. / 5c. De afstroming van het riool moet gewaarborgd zijn;	De riolering wordt eens per 10 jaar gereinigd. 5% van de geïnspecteerde strengen heeft een ingrijpmaatstaf voor afstroming. 60% van de strengen kent een waarschuwingsmaatstaf voor het aspect afstroming.
3a. Toegankelijkheid en beschikbaarheid van de gegevens;	De beheergegevens van de riolering zijn niet als één geheel beschikbaar. De gemeente beschikt momenteel niet over actuele beheergegevens.
3b. Inzicht in de toestand van objecten	De toestand van de riolering is voor 33% bekend. Van de overige 67% is de kwaliteit onbekend.
6a. Inzicht in het grondwaterpeil in de gehele gemeente	De gemeente beschikt nog niet over een grondwatermeetnet.
6e. Werkzaamheden in de bodem (zonder functieverandering van de bodem) mogen niet leiden tot overlast door een wijziging in de grondwaterstand.	Dit wordt vooralsnog niet voorgeschreven en getoetst.
6f. Het in goede staat verkeren van de drainerende voorzieningen en het meetnet.	Er bestaat vooralsnog geen inzicht in het functioneren van de aangelegde drainerende voorzieningen

Tabel 3.1 De functionele eis(en) die nog voor verbetering vatbaar zijn.

Om haar doelen voor 2013 te realiseren heeft de gemeente Maassluis een strategie uitgewerkt met de volgende speerpunten:

- Inzicht verkrijgen in de toestand van het rioleringsstelsel;
- Behoud en waar noodzakelijk optimalisatie van het bestaande afvalwatersysteem;
- Inzicht verkrijgen in de grondwatersituatie.

In hoofdstuk 4 is het maatregelenpakket uitgewerkt om de genoemde speerpunten te realiseren.

3.5 Resumé

De gemeente Maassluis geeft op een doelmatige wijze invulling aan haar gemeentelijke watertaken tegen de laagst maatschappelijke kosten. De laagst maatschappelijke kosten worden onder andere bereikt door samenwerking en een integrale projectmatige aanpak.

De door gemeente Maassluis gewenste situatie is vergeleken met de huidige (2009) situatie. Om de gewenste situatie in 2013 te bereiken verdienen de volgende zaken de komende jaren de aandacht:

- Inzicht verkrijgen in de toestand van het rioleringsstelsel;
- Behoud en waar noodzakelijk optimalisatie van het bestaande afvalwatersysteem;
- Inzicht verkrijgen in de grondwatersituatie.

4 De opgave

Uitgangspunten:

Er mag géén achteruitgang optreden, er moet 100% inzicht zijn en de organisatie moet haar taken aan kunnen!

Een opgave geeft de aanpak weer die leidt tot het bereiken van gestelde doelen en functionele eisen. Het is een combinatie van onderzoek, maatregelen, benodigde middelen en fasering. De uitgangspunten van de opgave voor de gemeente Maassluis zijn dat de komende planperiode geen verslechtering van de huidige situatie plaatsvindt. Daarnaast dient aan het eind van de planperiode van dit vGRP er voor 100% inzicht zijn in het bestaande rioolsysteem. Ook moet de gemeentelijke organisatie aan het eind van de planperiode op een dusdanig niveau zijn, dat deze de taken die voortkomen uit inspecties, het grootschalig onderhoud en nieuwe projecten aan kan.

4.1 Aanleg bij nieuwbouw

Voor het inrichten c.q. herinrichten van nieuwe stedelijke gebieden wordt gekozen voor het realiseren van een duurzaam en integraal watersysteem. Een voorbeeld hiervan is het 'waterneutraal' bouwen in het toekomstig stedelijk deel van de Dijkpolder.

Vanuit de exploitatie van dergelijke gebieden moeten verschillende maatregelen worden uitgevoerd. Bij grootschalige nieuwbouwplannen wordt gestreefd naar het maximaal niet aansluiten van het verhard oppervlak, mits dit technisch haalbaar is. Door de aanleg van een gescheiden stelsel worden de waterstromen gescheiden, wat een optimaal gebruik van het vuilwaterriool bevordert.

Op basis van de vastgestelde bouwprogrammering, zoals omschreven in "Programma Wonen Werken Welzijn 2010-2025" wordt er in 2009 netto 72 woningen gerealiseerd en worden er in de jaren 2010 t/m 2014 netto 133 woningen per jaar gerealiseerd. Na de planperiode van dit vGRP is de vastgestelde uitbreiding aan woningen tot 2020 per jaar 119 stuks. Het betreft hier onder andere de verdere ontwikkeling van het Balkon en de Burgemeesterwijk. Zowel nieuwbouw als onttrekking van woningen aan de woningmarkt zijn in dit geval een gemeentelijke ambitie, realisatie kan in werkelijkheid afwijken van de hierboven genoemde hoeveelheden.

De aanleg van riolering en afwateringsvoorzieningen bij nieuwbouwlocaties wordt bekostigd uit de grondexploitatie. Deze kosten zijn in dit vGRP buiten beschouwing gelaten. De kosten, van het beheer en onderhoud van deze nieuwe voorzieningen zijn wel meegenomen.

4.2 Beheer en optimalisatie bestaand afvalwatersysteem

Voor het beheer van het bestaande systeem wordt gestreefd naar een optimale combinatie van maatregelen om de bestaande stelsels te laten voldoen aan de milieudoelstellingen en de stelsels zowel technisch als functioneel in stand te houden en te verbeteren. De maatregelen kunnen worden onderverdeeld in jaarlijks terugkerende maatregelen en (eenmalige) projecten.

4.2.1 Jaarlijks terugkerende maatregelen

Reguliere maatregelen hebben een sterk repeterend karakter en horen tot het jaarlijkse takenpakket. In tabel 4.1 zijn de reguliere maatregelen opgenomen met de daarbij behorende kosten. Alle genoemde bedragen zijn exclusief B.T.W. prijspeil 2009.

	Maatregel	Strategie	Consequentie per jaar	
			kwantiteit	kosten
1.	Reiniging riolering	1 keer per 10 jaar	10 kilometer	€ 25.000,-
2.	Video-inspectie riolering	1 keer per 10 jaar	10 kilometer	€ 40.000,-
3.	Onderhoud riolering	Jaarlijks	-	€ 20.000,-
4.	Onderhoud hoofdgemalen	Jaarlijks	-	€ 60.000,-
5.	Onderhoud secundaire gemalen	Jaarlijks	-	€ 30.000,-
6.	Planmatig beheer	Jaarlijks	-	€ 10.000,-
7.	Reinigen kolken	2 keer per jaar	17.000 stuks	€ 42.500,-
8.	Straatvegen	1 keer per 3 weken	-	€ 226.000,-
9.	Actualiseren rioleringstekening en rioleringsgegevens	Jaarlijks	-	€ 10.000,-
10.	Onderhoudscontracten rioleringssoftware	Jaarlijks	-	€ 7.500,-

Tabel 4.1 Overzicht reguliere maatregelen 2009 -2013

Ad 1. Reiniging riolering

Ten behoeve van de video-inspecties wordt de riolering vooraf gereinigd. De jaarlijks te reinigen hoeveelheid riolering bedraagt circa 10 kilometer. Voor de uitvoering van deze werkzaamheden wordt jaarlijks € 25.000,- gereserveerd.

Ad 2. Video-inspectie riolering

Inspecties zijn erop gericht om de kwaliteit van de riolering te bewaken en het juiste tijdstip van onderhoud dan wel vervanging te kunnen vaststellen. Conform de beheerstrategie wordt het riool eens in de 10 jaar geïnspecteerd en gereinigd. Dit betekent dat in de planperiode jaarlijks circa 10 kilometer riool met een rijdende camera geïnspecteerd wordt. De jaarlijkse kosten voor inspectie bedragen circa € 40.000,-.

Ad 3. Regulier onderhoud riolering

De gebruiksduur van riolering is begrensd. Door middel van een goede beheerstrategie wordt getracht de riolering op het juiste moment na de gebruiksduur te vernieuwen. Extra reparaties aan de riolering kunnen noodzakelijk zijn om het functioneren van het (hoofd)riool te waarborgen of te herstellen. Conform de begroting 2008 van de gemeente Maassluis wordt jaarlijks circa € 20.000,- gereserveerd voor klein onderhoud aan de vrijverval riolering.

Ad 4. Onderhoud hoofdgemalen (Hoogheemraadschap van Delfland)

Voor de afvoer van het stedelijk afvalwater maakt de gemeente Maassluis gebruik van gemalen welke in beheer zijn van het hoogheemraadschap van Delfland. Voor het behoud van de gemalen pleegt Hoogheemraadschap jaarlijks onderhoud aan deze gemalen. Daar waar nodig laat zij ook reparaties uitvoeren. De gemeente Maassluis draagt jaarlijks bij aan de kosten die hiervoor gemaakt worden. De hoogte van deze bijdrage bedraagt € 60.000,- per jaar.

Ad 5. Onderhoud secundaire gemalen

De hoofdgemalen worden geïnspecteerd en onderhouden door het Hoogheemraadschap van Delfland. Het onderhoud van de secundaire gemalen en drukrioolgemalen wordt door de eigen dienst uitgevoerd. De kosten, exclusief manuren, bedragen circa € 30.000, - .

Ad 6. Planmatig beheer

Om te komen tot planmatig beheer laat de gemeente jaarlijks een Planning & Begroting uitvoeren, waarbij voor de korte en lange termijn vervangings- en reparatiemaatregelen aan de riolering worden bepaald. De voorgestelde maatregelen worden vervolgens getoetst aan de hand van recent video-inspectiemateriaal. Parallel aan het opstellen van de Planning & Begroting voert de gemeente zelf een evaluatie uit van de maatregelen en onderzoeken in het voorgaande jaar. De kosten zijn circa € 10.000, - per jaar.

Ad 7. Reiniging kolken

De 17.000 straat- en trottoirkolken worden eens per 2 jaar gereinigd. De jaarlijkse kosten voor het reinigen van de kolken bedragen € 42.500, - . Deze relatief lage frequentie is mogelijk door de hoge frequentie van straatvegen.

Ad 8. Straatvegen

Om verstoppingen van de riolering en kolken te voorkomen worden de wegen binnen de bebouwde kom met een hoge frequentie gereinigd. Dit heeft als bijkomend voordeel dat de vuiluitwerp van afstromend regenwater in gescheiden of verbeterd gescheiden gebieden gereduceerd wordt. Daarnaast vervuilen de kolken relatief weinig, waardoor deze minder vaak gereinigd hoeven te worden. Hierdoor zijn de kosten voor het straatvegen voor 35% doorberekend aan de kostenpost riolering. Dit resulteert in een bedrag van € 226.000, - wat aan de burger wordt doorberekend in de rioolheffing.

Ad 9. Actualiseren rioleringstekening en rioleringsgegevens

Voor een goed beheer van de riolering zijn actuele en betrouwbare gegevens en tekeningen onmisbaar. Voor het actueel houden van de tekeningen en gegevens is jaarlijks een bedrag van € 10.000, - gemoeid.

Ad 10. Onderhoudscontracten rioleringssoftware

Voor het beheren van rioleringsgegevens, het op afstand sturen van rioolgemalen, en registreren en verzamelen van meetgegevens is software nodig. De kosten voor de onderhoudscontracten van deze software worden geraamd op € 7.500, - per jaar.

4.2.2 Projectmatige maatregelen

	Maatregel	Planning	Kosten	OAS DGL
1.	Rioolvervangingen 2009	2009	€ 680.000, -	C
2.	Persleiding Weverskade & Industrieweg	2009	€ 400.000, -	F
3.	Overstortput en leiding Fenacolijslaan	2009	€ 93.000, -	
4.	Vervangen gemalen (2009)	2009	€ 1.495.000, -	B en D
5.	Vervangen pomp Stadhuisgade	2009	€ 7.000, -	
6a.	Aanschaf monitoringssoftware	2009	€ 100.000, -	
6b.	Meetplan	2009	€ 10.000, -	
6c.	Aanschaf riolering beheerssoftware	2009	Actualisatie 2008	
7.	Inhaalslag video-inspectie	2009 - 2010	€ 110.000, -	
8a.	Nader onderzoek kwaliteit stelsel	2010	€ 20.000, -	
8b.	Actualiseren van het basis rioleringsplan	2010	€ 40.000, -	
8c.	Inmeten riolering	2010	€ 25.000, -	
9.	Afkoppelbeheerkaart	2010	€ 5.000, -	
10a.	Aansluiten woonboten	2010	€ 20.000, -	
10b.	Aansluiten buitengebied	2013	€ 80.000, -	
11.	Vervangen vrijval riolering	2010 - 2013	€ 7.890.000, -	C
12.	Vervangen drukriolering en drukrioleringspompen	2010 - 2013	€ 200.000, -	
13.	Uitvoering maatregelen waterplan	2010 - 2013	€ 1.324.000, -	
14a.	Onderzoek riool vreemdwater	2011	€ 10.000, -	
14b.	Gemaalbesturingssysteem	2012	€ 50.000, -	
15.	Overstort Electraweg-Noordgeer	2013	€ 58.000, -	E
16.	Actualiseren vGRP	2013	€ 50.000, -	
17.	Communicatie	2010 - 2013	€ 15.000, -	

Tabel 4.2 Overzicht projectmatige maatregelen 2009 -2013 met de relatie OAS De Grote Lucht zoals genoemd in de vertrouwelijke bijlage A van het Afvalwaterakkoord.

Ad 1. Rioolvervangingen 2009

Bij deze rioolrenovaties wordt onderzocht welke verharde oppervlakken van de te renoveren leiding afgekoppeld en geïnfiltreerd kunnen worden. Voor de renovatie van het riool in de lijnbaan en Korhoenstraat is een bedrag gereserveerd van respectievelijk € 450.000, - en € 230.000,-. De uitvoering van deze projecten staat gepland in 2009.

Ad 2. Persleiding Weverskade en Industrieweg

Voor de aansluiting van het gemaal Weverskade op de persleiding van het Hoogheemraadschap van Delfland zijn een tweetal projecten opgestart, waarvan Persleiding Industrieweg het tweede is. Het project is nodig om de uitgebreide functie van gemaal Weverskade te kunnen vervullen. De uitvoering staat gepland in 2009. Voor het project is € 400.000,- gereserveerd.

Ad 3. Overstortput en leiding Fenacolijslaan

Deze maatregel omvat het aanpassen van de overstortput aan de Fenacolijslaan. Gelijktijdig wordt de overstortleiding vanaf de Jokweg aangepast. De kosten voor deze aanpassing zijn begroot op € 93.000, - .

Ad 4. Vervangen gemalen

In 2009 worden vijf gemalen gerenoveerd. Hierbij wordt het elektrisch- en mechanisch werk vervangen en wordt de pompput vernieuwd. In tabel 4.3 zijn de kosten per gemaal opgenomen. In 2008 is al geld gereserveerd voor de overige gemalen. Na vervanging van de gemalen zullen deze worden overgedragen aan het Hoogheemraadschap van Delfland.

Gemaal	Kosten per gemaal
- Gemaal Weverskade	€ 670.000, -
- Gemaal G. van Wijnkade	€ 208.000, -
- Gemaal 't Hoofd	€ 184.000, -
- Gemaal van Heelstraat	€ 189.000, -
- Gemaal Steendijkpolder	€ 244.000, -
Totaal:	€ 1.495.000, -

Tabel 4.3 Te renoveren gemalen binnen de planperiode

Ad 5. Vervangen pomp Stadhuiskade

De gemeente is voornemens de pomp aan de Stadhuiskade in 2009 te vervangen. De kosten hiervoor bedragen circa € 7.000, - .

Ad 6a. Aanschaf monitoringsoftware

De gemeente Maassluis is voornemens software aan te schaffen om hiermee te gaan plannen en begroten. In combinatie met beheerssoftware kunnen er actuele planningen, ramingen voor onderhoud, renovatie en vervanging opgesteld worden met daaraan gekoppeld de personele bezetting en bijbehorende kosten. De kosten voor de aanschaf en inrichten van de software worden geraamd op € 100.000, - .

6b. Meetplan

Om alle verschillende metingen goed op elkaar aan te laten sluiten moet eerst een meetplan worden opgesteld. Hierbij worden gegevens van overstorten gekoppeld aan gemalen, regenmeters en een toekomstig grondwater meetnet. De kosten voor een meetplan zijn geraamd op € 10.000, - .

6c. Aanschaf riolering beheerssoftware

Met riolering beheerssoftware kunnen rioolgegevens vastgelegd, geraadpleegd en bewerkt worden. In combinatie met inspectiegegevens kunnen onderhoudsplannen en vervangingsplannen opgesteld worden. Met behulp van kosten kerntallen kunnen tevens de financiële gevolgen van deze plannen in beeld gebracht worden. De gegevens die met de riolering beheerssoftware beheerd worden, worden ook gebruikt voor het maken van hydraulische en emissieberekeningen. De kosten voor het aanschaffen van de riolering beheerssoftware zijn al geraamd in 2008. De aanschaf van het riolering beheerspakket is voorzien in 2009.

Ad 7. Inhaalslag video-inspectie

De gemeente Maassluis heeft 33% van haar riolering geïnspecteerd. Dit houdt in dat de staat van circa 67% van het vrijval stelsel onbekend is. Op basis van ervaringen in de afgelopen planperiode is dit beeld echter wel gewenst. Om de staat van het gehele rioolstelsel in beeld te brengen is een grote inhaalslag noodzakelijk. Daarvoor is eenmalig een bedrag van circa € 110.000, - benodigd, aanvullend op het begrote bedrag voor reguliere inspecties. Hierbij is er vanuit gegaan dat het gehele stelsel na de planperiode 2009-2013 is geïnspecteerd. Van alle strengen zijn na deze planperiode dus actuele inspectiegegevens beschikbaar. Het genoemde bedrag is geraamd op basis van 20 km te inspecteren riolering à € 5,00 per meter. 10% van het totaalbedrag is gereserveerd voor het uitbesteden en verwerken van deze inhaalslag.

Ad 8a. Nader onderzoek kwaliteitstelsel

Aan de hand van de resultaten van de hiervoor beschreven inhaalslag wordt een onderzoek gedaan naar de staat van het stelsel. Aan de hand van het beeldmateriaal wordt de restlevensduur van de riolering bepaald. Belangrijk hierbij is vooral de restlevensduur van de strengen van 50 jaar en ouder. De kosten voor dit onderzoek worden geraamd op € 20.000, - .

8b. Actualiseren van het basisrioleringsplan

In 2005 is in het basisrioleringsplan het functioneren van de riolering tegen het licht gehouden. Er is toen onder andere gekeken of het rioolstelsel het regenwater tijdens hevige regenbuien snel genoeg kan afvoeren (afvoercapaciteit rioolstelsel). In 2005 was er echter nog geen duidelijkheid over de gevolgen van klimaatsverandering. Vooral het vaker optreden van hevige regenbuien is hierbij van belang. Om mogelijke wateroverlast ten gevolge van de klimaat verandering in beeld te brengen is het noodzakelijk om het basisrioleringsplan te actualiseren. Omdat met de waterkwaliteitsbeheerders al afspraken zijn gemaakt over vuilemissie reduceren maatregelen, hoeft alleen de afvoercapaciteit tegen het licht gehouden te worden. De kosten die hiermee gemoeid zijn, zijn geraamd op € 40.000, -. Het basisrioleringsplan wordt in 2010 geactualiseerd.

8c. Inmeten riolering

Wegens zettingen in de bodem is de informatie over de hoogteligging van de riolering na verloop van tijd onbetrouwbaar geworden. Door middel van het (steekproefsgewijs) inmeten van riolering, kan deze onbetrouwbaarheid teruggebracht worden. Voor het functioneren van de riolering zijn inslag en uitslagpeilen van gemalen en de hoogte van overstorten van belang. worden in ieder geval ingemeten. De kosten hiervoor worden geraamd op € 25.000, -.

Ad 9. Afkoppelbeheerkaart

Bij rioolvervangingen in het gemengde stelsel gaat de gemeente na of het afkoppelen van het verhard oppervlak mogelijk is. Waar daadwerkelijk wordt afgekoppeld, wordt op een kaart bijgehouden. Dit is nodig vanuit het oogpunt van beheer. Daarnaast is een dergelijke kaart nodig bij het periodiek modelleren en doorrekenen van het rioolstelsel. In 2005 is in het kader van het BRP de verhard oppervlakkaart van de gemeente Maassluis geactualiseerd. Om vanuit een verhard oppervlakkaart te komen tot een afkoppelbeheerkaart is een bedrag van circa € 5.000, - benodigd.

Ad 10a. Aansluiten woonboten

Binnen de gemeente Maassluis zijn nog een tweetal woonboten die het afvalwater ongezuiverd op oppervlaktewater lozen. Het aansluiten van de twee woonboten gebeurt gelijktijdig met het aansluiten van het nieuwbouwproject Brouwerijstraat in 2010. Daarnaast moeten er ook een oplossing worden gevonden voor twee bewoonde schepen in de have. De kosten voor deze werkzaamheden worden geraamd op € 20.000, -.

Ad 10b. Aansluiten buitengebied

Binnen de gemeente Maassluis zijn nog een aantal glastuinbouwbedrijven aanwezig die niet volledig aangesloten zijn op het riool. Er moet geïnventariseerd worden welke bedrijven dit zijn en hoe ze kunnen worden aangesloten. Dit is vooralsnog niet gedaan omdat de meeste van deze bedrijven in de Dijkpolder staan. Hier is woningbouw gepland, waardoor deze glastuinbouwbedrijven gesloopt worden. Door de vertraging van dit project dienen de glastuinbouwbedrijven wel aangesloten te worden. De kosten voor deze werkzaamheden worden geraamd op € 80.000, -.

Ad 11. Vervangen vrijverval riolering 2010 - 2013

Buiten de reeds benoemde projecten in 2009 houdt de gemeente Maassluis rekening met het vervangen van respectievelijk 2; 2,5; 2,5 en 3 kilometer per jaar gedurende de periode 2010-2013. Hiervoor wordt een budget gereserveerd van €1.578.000, - in 2010 oplopend naar € 2.367.000, - in 2013. In dit bedrag zitten ook de kosten die gemaakt worden voor het aanleggen van eventuele drainage en regenwaterriolering om, waar mogelijk, bij rioolvervangingen het verhardoppervlak van de gemengde riolering af te koppelen.

Dit komt neer op € 7.890.000, - voor 10 km riool in een periode van vijf jaar. Uiteindelijk is dit 2 km per jaar en € 789.000, - per km. Voor de onderbouwing van dit bedrag wordt verwezen naar bijlage 14.

In het vervangingsprogramma van de riolering in de planperiode van het vGRP zijn alleen de slechte rioleringen opgenomen die gevonden zijn bij de gedeeltelijke inspectie van het rioolstelsel. Verwacht wordt dat bij de inspectie van het hele rioolstelsel nog meer slechte urgent te vervangen riolen gevonden worden. Voor deze riolen wordt een vervangingsplan gemaakt dat zal starten in het begin van de planperiode van het volgende vGRP (2014 en later).

Ad 12. Vervangen drukriolering en drukrioleringspompen

De drukrioleringspompen hebben een levensduur van 15 jaar en dienen daarna vervangen te worden. Dit betekent dat er jaarlijks circa 5 drukrioleringspompen aan vervanging toe zijn. Het vervangen van de pompen kost circa € 20.000, - per jaar.

Jaarlijks wordt door de gemeente drukriolering vervangen. Hiervoor is jaarlijks een bedrag van € 20.000,- gereserveerd.

Ad 13. Uitvoering maatregelen waterplan

Een deel van de genoemde maatregelen in het waterplan van de gemeente Maassluis kunnen direct ten laste van de verbrede gemeentelijke watertaken gelegd worden. Voorbeelden hiervan zijn het afkoppelen van circa 20 hectare, het oprichten van een grondwatermeetnet en de aanleg van regenwaterriolering bij rioolvervangingen. In bijlage 10 is een overzicht gegeven van de maatregelen uit het waterplan en of deze gefinancierd worden vanuit het verbreed GRP. Voor een verdere toelichting op deze maatregelen wordt verwezen naar het waterplan.

Ad 14a. Onderzoek rioolvreemd water

Om een inschatting te maken hoeveel grondwater instroomt en vervolgens naar de zuivering verpompt wordt, wordt een onderzoek uitgevoerd naar het lekwater. Het (theoretisch) afvalwateraanbod bij een droog weer periode zal vergeleken worden met de werkelijk verpompte hoeveelheid water bij droog weer omstandigheden. Om het effect van instromend grondwater goed inzichtelijk te maken is het raadzaam om het onderzoek in een droge periode uit te voeren. De kosten voor dit onderzoek bedragen circa € 10.000, -.

Ad 14b. Gemaalbesturingssysteem

De werking van de rioolgemalen wordt bepaald met een centraal besturingssysteem. Met een dergelijk systeem kunnen ook gegevens over het functioneren van de gemalen vastgelegd worden. Met het centrale besturingssysteem kunnen ook bepaalde storingen op afstand opgelost worden. Het huidige besturingssysteem heeft net al deze functies. Het is daarom noodzakelijk dit systeem in 2012 te vervangen. De kosten die hiermee gemoeid zijn, zijn geraamd op € 50.000,-.

Ad 15. Overstort Electraweg-Noordgeer

De drempel van de overstort aan de Electraweg- Noordgeer wordt in 2013 verlengd naar 20 meter. De uiteindelijke dimensionering van deze maatregel is nog onzeker, doordat er reeds de nodige alternatieve verbetermaatregelen genoemd worden. De kosten voor het verlengen van de drempel van 1 meter naar 20 meter bedragen € 58.000, - .

Ad 16. Actualiseren vGRP

Voor de periode na 2013 dient dit vGRP geactualiseerd te worden. Voor het opstellen hiervan is een bedrag van € 50.000, - gereserveerd.

Ad 17. Communicatie

De gemeente Maassluis vindt het belangrijk dat haar burgers op de hoogte zijn van wat er speelt met betrekking tot de gemeentelijke watertaken. Om dit te bereiken heeft de gemeente Maassluis een jaarlijks communicatiebudget van € 15.000,- ter beschikking voor zaken zoals het verspreiden van informatiebulletins en het houden van bewonersavonden.

4.3 Het resultaat

Na het realiseren van het in paragraaf 4.2 beschreven maatregelenpakket heeft de gemeente Maassluis de volgende resultaten geboekt:

Functionele eis	2009	2010	2011	2012	2013
1b. / 4c. De objecten moeten in goede staat zijn;	x	x	?	?	?
2b. De vuiluitwerp door overstortingen op oppervlaktewater dient beperkt te zijn. De belasting van het oppervlaktewater vanuit de riolering mag niet zodanig zijn, dat de functie niet kan worden gewaarborgd;	x	x	✓	✓	✓
2f./ 5c. De afstroming van het riool moet gewaarborgd zijn;	x	x	x	x	x
3a. Toegankelijkheid en beschikbaarheid van de gegevens;	x	✓	✓	✓	✓
3b. Inzicht in de toestand van objecten	x	x	✓	✓	✓
6a. Inzicht in het grondwaterpeil in de gehele gemeente	x	✓	✓	✓	✓
6e. Werkzaamheden in de bodem (zonder functieverandering van de bodem) mogen niet leiden tot overlast door een wijziging in de grondwaterstand.	x	✓	✓	✓	✓
6f. Het in goede staat verkeren van de drainerende voorzieningen en het meetnet.	x	x	✓	✓	✓

Tabel 4.4: De situatie in 2013

De insteek van de gekozen opgave is om de huidige situatie in ieder geval niet te laten verslechteren. De toestand van de riolering is in 2011 grotendeels in beeld (doel 3b.) Of de objecten ook in een goede staat verkeren (doel 1b. en 4c.), blijkt uit doel 3b. Wel heeft de gemeente een goed beeld van de riolering die vervangen dient te worden en wat de knelpunten zijn.

Gedurende de periode 2009 – 2013 is het afvalwatersysteem verder geoptimaliseerd. Hierdoor functioneert het stelsel beter en dit draagt in grote mate bij aan de waterkwaliteit van het oppervlaktewater. Het realiseren van de doelen 2f. en 5c. binnen de planperiode kan redelijker wijs niet van de gemeente Maassluis gevraagd worden. Dit zou een onevenredige investering vragen. Verder heeft de gemeente Maassluis de grondwatersituatie binnen haar gemeentegrenzen in beeld en beschikt zij over de mogelijkheden om de grondwaterstand te monitoren.

4.4 Resumé

De gemeente Maassluis staat de komende vijf jaar voor een grote opgave. In overeenstemming met haar visie heeft de gemeente Maassluis bewust gekozen voor een sobere, maar doelmatig maatregelenpakket. Het gekozen maatregelenpakket waarborgt de huidige situatie en zorgt ervoor dat deze in ieder geval niet verslechtert. De opgave van de gemeente Maassluis bestaat op hoofdlijnen uit:

- Het gescheiden inzamelen van (afval)waterstromen bij nieuwbouw;
- Planmatig beheer van de aanwezige voorzieningen;
- Bepalen van de daadwerkelijke kwaliteit van het rioelstelsel;
- Het aansluiten van de laatste ongerioleerde panden (woonboten);
- Het vervangen van circa 10 kilometer riolering van slechte kwaliteit;
- De uitvoering van het waterplan.

Jaarlijks terugkerende maatregelen € 471.000, - per jaar

Projectmatige maatregelen € 12.667.000, - voor de periode 2009 - 2013

Alle bedragen zijn exclusief B.T.W. op basis van prijspeil 2009.

5 Personeel & Organisatie

Om de opgave, zoals weergegeven in hoofdstuk 4, te kunnen realiseren is het van groot belang om daarvoor ook over voldoende personele middelen te beschikken. De consequenties van de strategie voor de personele inzet van de gemeente Maassluis is weergegeven in dit hoofdstuk.

5.1 Huidige personeelsformatie

Voor het jaar 2009 zijn ten behoeve van het taakveld riolering uren in de gemeente begroting opgenomen. Deze uren zijn in tabel 5.1 weergegeven. De begrote uren zijn omgerekend naar het aantal fte waar zij voor staan. De afdeling Stadsontwikkeling houdt zich bezig met het tactisch en strategisch beheer. Stadsbeheer heeft als primaire taak zorg te dragen voor het dagelijks beheer.

	Stadsontwikkeling		Stadsbeheer	
	uren	fte	uren	fte
Binnendienst	1406	1,4		
Toezicht	500	0,4		
Riolering			3977	2,8
Gemalen			1094	0,8
Totaal	1906	1,8	5071	3,6

Tabel 5.1: Begrote uren voor het taakveld riolering

5.2 Benodigde personeelsformatie

Op basis van de Leidraad Riolering (module D2000, gemeentegrootte 20.000 tot 50.000 inwoners) is bepaald hoeveel personeel noodzakelijk is voor het beheer, de onderzoeken en maatregelen. Deze benadering is globaal en onder andere afhankelijk van de plaatselijke organisatorische situatie en de mate van uitbesteding. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen de afdeling Stadsontwikkeling (SO) en de dienst Stadsbeheer (SB). Bij het bepalen van de personele capaciteit conform de Leidraad Riolering is rekening gehouden met de volgende werkzaamheden:

Planvorming:

- Opstellen GRP (SO)
- Operationele plannen (SO)

Onderzoek:

- Inventarisatie (SO)
- Inspectie (SO)
- Meten (SO)
- Onderzoek functioneren (SO)

Facilitair:

- Verwerken revisiegegevens (SO)
- Verlenen vergunningen (SO)
- Voorlichting over gebruik (SO)
- Klachtenanalyse (SO)
- Ontvangst klachten (SO en SB)

Onderhoud:

- Maken uitvoeringsplannen (SO)
- Maken bestek of werkinstructie (SO)
- Uitbesteden (SO)/ Uitvoeren onderhoudswerkzaamheden (SB)
- Financiële en administratieve afwikkeling (SO)

Maatregelen:

- Ontwerp (SO)
- Aanvragen vergunningen (SO)
- Afstemming met derden (SO)
- Maken bestek (SO)
- Aanbesteden (SO)
- Overleg met bewoners (SO)
- Toezicht houden (SO)
- Financiële en administratieve afwikkeling (SO)

Bij het bepalen van de benodigde personele capaciteit zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Het areaal zoals vermeld in tabel 2.2: overzicht aanwezige voorzieningen;
- De geraamde kosten zoals genoemd in de strategie voor de komende planperiode in hoofdstuk 4 en het kostenoverzicht in bijlage 12;
- De werkzaamheden van de binnendienst worden voor zover mogelijk uitbesteed aan derden.

Het gebruikte rekenmodel is opgenomen in bijlage 11. Aan de hand van de genoemde uitgangspunten is bepaald dat de gemeente Maassluis circa 5,7 fte aan personeel nodig heeft om het beoogde niveau van rioleringszorg te halen. In figuur 5.2 is onderscheid gemaakt tussen de afdeling Stadsontwikkeling en de dienst Stadsbeheer evenals het type werkzaamheden.

	Stadsontwikkeling		Stadsbeheer	
	uren	fte	uren	fte
Planvorming	900	0,6		
Onderzoek	600	0,4		
Facilitair	500	0,3	18	0,0
Onderhoud	1100	0,7	3130	2,2
Maatregelen	1400	1,0	352	0,3
Totaal	4500	3,2	3500	2,5

Tabel 5.2: Benodigde uren voor het taakveld riolering

Wanneer de benodigde capaciteit met de begrote capaciteit vergeleken wordt, beschikt de binnendienst over te weinig personeel. Dit is in overeenstemming met de werkdruk die wordt ervaren door de bij de rioleringszorg betrokken werknemers. Daarom is het raadzaam hier tijdelijk extra personeel voor in te huren of werkzaamheden uit te besteden. Voor het uitvoeren en verwerken van de inhaalslag om de kwaliteit van het rioelstelsel in beeld te brengen is reeds budget (2009 - 2010) opgenomen.

5.3 Projectorganisatie

De gemeente Maassluis is voornemens het beheer van de openbare ruimte integraal aanpakken. Dit houdt in dat onderhoud van de riolering, samen met het onderhoud aan bijvoorbeeld wegen en groen, in één project worden aangepakt, een zogenaamde wijkvernieuwing. Dit werkt kostenbesparend. Daarnaast blijft de overlast voor omwonende beperkt tot één bepaalde periode.

Het omschakelen van het beheer op ad hoc basis naar een wijkgerichte aanpak, vraagt een andere organisatiestructuur binnen de dienst Stadsontwikkeling. Het beheer en onderhoud vindt immers niet meer plaats per discipline maar per gebied. De gemeente Maassluis gebruikt de periode 2009 -2013 om van een per discipline georganiseerde organisatie om te schakelen naar een integrale projectorganisatie.

5.4 Resumé

Voorheen lag het accent van benodigde personeelformatie bij de dienst Stadsbeheer. Door het verschuiven van taken, de opgave zoals genoemd in hoofdstuk 4 en de beoogde projectorganisatie ligt het accent in de komende planperiode bij de dienst Stadsontwikkeling. Een stijging van 1,4 fte binnen de benodigde personeelsformatie van de dienst Stadsontwikkeling is dan ook noodzakelijk. Het aantal formatieplaatsen binnen Stadsbeheer neemt ten opzichten van 2003 met 1,1 fte af.

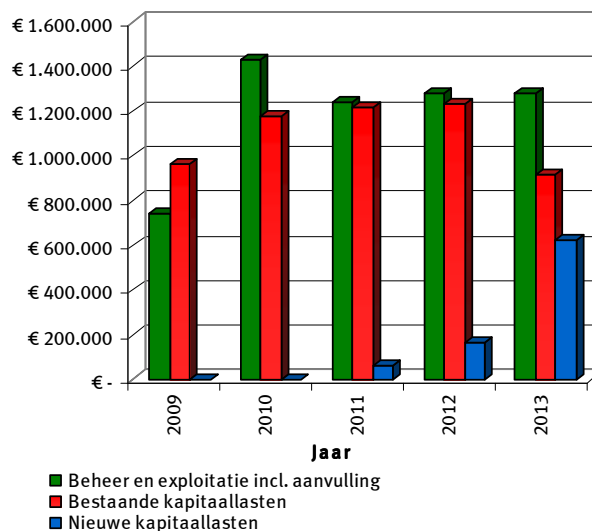
6 Financiering

6.1 Uitgaven

In totaal is in de planperiode sprake van circa € 12,3 miljoen exclusief B.T.W., prijspeil 2009 aan rioleringsuitgaven. De investeringen worden, afhankelijk van de duurzaamheid van de investering, over 15, 25, 40 of 50 jaar afgeschreven. Door een investering over een bepaalde tijd af te schrijven worden de lasten over een langere periode verdeeld. In figuur 6.1 is het kostenoverzicht voor de planperiode 2009 -2013 opgenomen. Hierin zijn de volgende kosten opgenomen:

- Beheer en exploitatielasten conform de gemeentebegroting 2009 inclusief de aanvullende beheer- en exploitatiekosten op basis van de in dit vGRP geplande onderzoeken en maatregelen;
- De bestaande kapitaallasten uit de in het verleden gedane investeringen zoals opgenomen in de gemeentebegroting 2009 voor de jaren 2009 tot en met 2012;
- De nieuwe kapitaallasten op basis van de nieuwe investeringen voor het behoud en optimalisatie van het rioolstelsel.

Kosten

Figuur 6.1: Kostenoverzicht 2009 -2013

6.2 Inkomsten

De belangrijkste jaarlijkse baten zijn afkomstig uit het innen van de rioolheffing. Hier wordt in de volgende paragraaf nader op ingegaan. Kosten voor aanleg van riolering bij nieuwbouw worden bekostigd uit de planexploitatie en zijn in dit vGRP verder buiten beschouwing gelaten. Van 2010 tot en met 2024 onttrekt de gemeente een bijdrage van € 35.141,- uit de voorziening "renovatie gemalen". In 2024 zal deze voorziening volledig zijn benut.

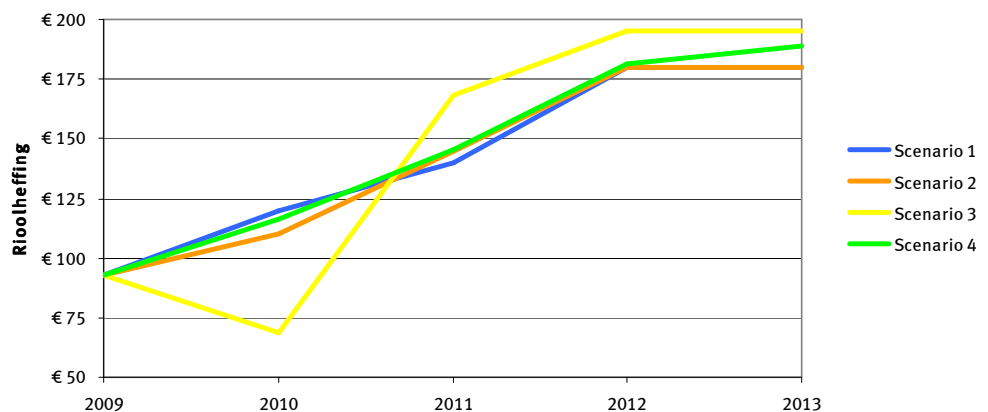
6.3 Financieringsplan

De gemeente Maassluis heeft ervoor gekozen om een bepaald tarief te heffen op basis van het belang dat de belastingplichtige bij de aansluiting heeft. De heffingsgrondslag van de gemeente Maassluis is dan ook het aantal aansluitingen. Voor het bepalen van een kostendekkend tarief is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- De berekeningen van de rioolheffing zijn gebaseerd op kosten prijspeil 2009. Eventuele inflatiecorrecties zijn niet in de berekening meegenomen;
- Investerings worden geactiveerd één jaar na uitgave en afgeschreven op basis van lineaire afschrijving met 4,15% rente en een afschrijvingstermijn van 7, 15, 25, 40 of 50 jaar;
- Voor de dekkingsberekening is uitgegaan van een termijn van 50 jaar (2009-2058);
- Bij de kostendekkingsberekening is uitgegaan van 14.862, respectievelijk 14.934, 15.067, 15.200 en 15.333 aansluitingen;
- Er is rekening gehouden met een toename van het aantal aansluitingen op basis van de vastgestelde bouwprogrammering, zoals omschreven in "Programma Wonen Werken Welzijn 2010-2025";
- Alle geraamde bedragen zijn exclusief B.T.W. opgenomen in het GRP;
- Per 1 januari 2009 heeft de gemeente een egalisatievoorziening ter grootte van € 2,1 miljoen.
- De kostendekkingsberekening is opgebouwd conform het Besluit en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de daaruit volgende Notitie Riolerings van de commissie BBV, uitgegeven in juli 2007.

6.4 Scenario's

Om dit plan te bekostigen zijn vier verschillende scenario's uitgewerkt. Hierbij wordt de bestaande reserve teruggebracht tot circa €300.000,- als buffer voor onverwachte uitgaven. Scenario 1, het afbouwen van de voorziening in 4 jaar tot circa € 300.000, -. Scenario 2, het afbouwen van de voorziening in twee jaar tijd. Scenario 3, het afbouwen van de voorziening in 2010. Scenario 4, een gelijkmatige stijging van de rioolheffing per aansluiting in de planperiode met gebruikmaking van de bestaande reserve. De tarieven voor de rioolheffing van de vier scenario's zijn weergegeven in figuur 6.2 Alle scenario's voorzien een gelijkmatige stijging van de rioolheffing na de planperiode. Alle vier de scenario's zijn voor 100% kostendekkend.

Figuur 6.2: Benodigde tarieven rioolheffing van de vier scenario's.

De gemeente Maassluis heeft sterke voorkeur voor een gelijkmatige stijgingen van lasten voor haar burgers. Om deze reden is scenario 4 ook de voorkeursvariant omdat deze een zo gelijkmatig mogelijke ontwikkeling van de rioollasten oplevert.

6.5 Vergelijking GRP 2003-2007 en vGRP 2009-2013

Om dit vGRP te bekostigen is een verhoging van de rioolheffing nodig. Deze verhoging is nodig om drie redenen.

1. In het verleden geplande verhogingen zijn niet doorgevoerd. Hierdoor is geen reserve opgebouwd en moet de rioolheffing extra omhoog;
2. Er zijn meerdere projecten verschoven naar de toekomst waardoor er nu geld nodig is voor deze projecten en voor nieuwe investeringen uit het reguliere vervangingsprogramma;
3. Het rioolstelsel van Maassluis ligt voor een groot deel in naoorlogse wijken de riolen in deze wijken naderen gelijktijdig het einde van hun levensduur. Hierdoor moet er de komende perioden meer worden geïnspecteerd.

Deze financiering is nodig om de volgende doelen te bereiken:

▪ Inzicht

Aan het eind van de planperiode van dit vGRP moet er voor 100% inzicht zijn in het bestaande rioolsysteem. Dit betekent dat het rioolstelsel volledig geïnspecteerd is en dat deze inspecties zijn verwerkt en geïnterpreteerd en dat het functioneren van het rioolstelsel bekend is.

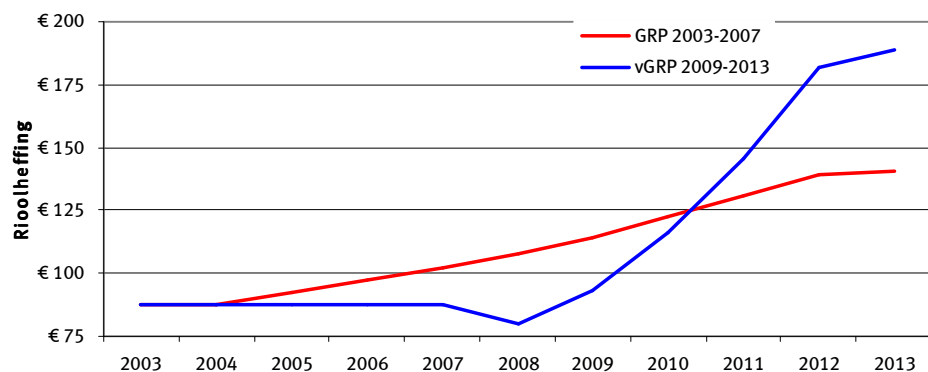
▪ Organisatie

Aan het eind van de planperiode van dit vGRP moet de gemeentelijke organisatie de taken die voortkomen uit inspecties, het grootschalig onderhoud en nieuwe projecten aan kunnen. Dit betekent dat er een slagvaardige en flexibele organisatie staat.

▪ Geen achteruitgang

De komende planperiode mag de staat van het riool niet achteruit gaan. Dit houdt in dat er minimaal twee kilometer aan rioolvervanging per jaar moet worden uitgevoerd.

Er is aangegeven dat in het verleden geplande verhogingen niet zijn doorgevoerd. Projecten die hiervoor gepland stonden zijn opgeschoven en er is daar tegenover geen reserve opgebouwd. Hierdoor moet de rioolheffing extra omhoog. In figuur 6.3 is weergegeven wat de verschillen zijn tussen de in het verleden geplande rioolheffingen en het verloop van de heffingen zoals deze heeft plaatsgevonden en in dit vGRP wordt voorgesteld. In de grafiek zijn kosten die gemaakt moeten worden voor het vastgestelde Waterplan verwerkt.

Figuur 6.3: Vergelijking Rioolheffing GRP 2003-2007 en vGRP 2009-2013